

สมัยการปกครองของนายพลพรังโภ (ค.ศ. 1939–1975)

เค้าโครงเรื่อง

1. นายพลพรังโภ
2. ผลกระทบของสังคมกลางเมือง
3. รูปแบบการปกครองของสเปนภายหลังการบุติของสังคมกลางเมือง
4. สเปนกับสังคมโลกครั้งที่ 2
5. สเปนกับสังคมเย็น

สาระสำคัญ

1. นายพลพรังโภเกิดในตระกูลทหารเรือแต่ต้องผิดหวังจากการสอบเข้าโรงเรียนนายเรือจึงหันเหลี่ยมมาเรียนโรงเรียนนายร้อยทหารบกที่โอลิโอดและสำเร็จการศึกษาเมื่อม้ายเพียง 15 ปี พรังโภถูกส่งไปประจำอยู่ที่มอร์อ็อกโคในระหว่างปี ค.ศ. 1910–1927 เคยต่อสู้กับอับเดล คริม และรับราชการดีเด่นจนได้รับเหรียญกล้าหาญ ต่อมาก็ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้จัดตั้งกองทหารต่างด้าวและได้รับตำแหน่งนายพลเมื่อม้ายเพียง 35 ปี เคยถูกส่งไปประจำที่หมู่เกาะเบรย์วิค เพื่อจำกัดบทบาทของทหารทางการเมือง ผลงานดีเด่นคือการปราบปรามการกบฏของพวกรานเมืองถ่านหินในจังหวัดแอลสตูเรียสในปี ค.ศ. 1934 เคยดำรงตำแหน่งเสนอธุรกิจการทหารในสมัยที่ กิต โรเบลส เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม นายพลพรังโภเคยปฏิเสธที่จะเข้าร่วมกับกลุ่มปฏิวัติชาตินิยมก่อนที่จะถูกส่งไปประจำยังหมู่เกาะคานารี แต่เมื่อกลุ่มผู้นำการปฏิวัติได้เสียชีวิตลง เพราะอุบัติเหตุนายพลพรังโภจึงได้กล้ายมาเป็นผู้นำกลุ่มปฏิวัติชาตินิยมไปในที่สุด
2. สังคมกลางเมืองสเปนสิ้นสุดลงในปี ค.ศ. 1939 ภายหลังจากการสู้รบกันเป็นเวลากว่า 3 ปี โดยมีผู้คนเสียชีวิตไปประมาณ 600,000 คน ผลกระทบที่ติดตามมาคือการที่ผู้ชนชั้นได้ปฏิบัติต่อผู้แพ้อย่างไร้มռานี้เนื่องจากสังคมที่เกิดขึ้นอย่างโหดเหี้ยมจึงทำให้เกิดการแก้แค้นกันในทางการเมือง ทั้งสังคมกับสังคมโลกครั้งที่ 2

สองฝ่ายไม่สามารถหันกลับมาคืนเด็กันได้ทำให้เกิดความแตกแยกขึ้นภายในสังคมสเปน ซึ่งจะส่งผลกระทบโดยตรงต่อการพื้นฟูประเทศซึ่งมาใหม่

3. หลังจากสิ่งคุกคามทางเมืองยุติลงแล้วสเปนได้เปลี่ยนรูปแบบการปกครองมาเป็นแบบเผด็จการเบ็ดเสร็จโดยมีนายพลฟรังโกดำรงตำแหน่งเป็นผู้นำสูงสุดของประเทศ (Caudillo) สภาคอร์เตสได้ถูกจัดตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1942 โดยมีพระองค์เป็นพระบรมราชโภตที่ถูกต้องตามกฎหมายเพียงพระองค์เดียวในสเปน ต่อมาก็ได้มีการออกกฎหมาย Fuero De Los Espanoles เปรียบเสมือนกับกฎหมายรัฐธรรมนูญของประเทศไทย ระบบการบริหารประเทศเป็นแบบดึงอำนาจเข้าสู่ส่วนกลาง ส่วนความเป็นอิสระในการปกครองตนเองได้หมดไปพร้อม ๆ กับการเมือง สเปนถูกแบ่งออกเป็น 50 จังหวัดโดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับการแต่งตั้งมาจากกรุงมาดริดทำหน้าที่ปกครองร่วมกับสภาเมืองซึ่งจะประกอบไปด้วยสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งทางอ้อม
4. เมื่อเกิดสิ่งคุกคักครั้งที่ 2 ขึ้นในปี ค.ศ. 1939 สเปนได้ประกาศงตัวเป็นกลางในการเมืองระหว่างประเทศโดยมีนโยบายที่จะปกป้องผลประโยชน์เพื่อความอยู่รอดของประเทศ ซึ่งนโยบายดังกล่าวทำให้สเปนต้องเน้นอุปสงค์เชิงพาณิชย์และอุตสาหกรรมที่สำคัญ เช่น เหมืองหิน น้ำตาล ไวน์ และสัตว์เลี้ยง แต่เมื่อสิ่งคุกคักครั้งที่ 2 ยุติลงสเปนยังคงถูกมองว่าเป็นประเทศที่มีการปกครองในระบบฟاشิสต์ที่ยังคงเหลืออยู่โดยไม่แพ้สิ่งคุกคักซึ่งจะส่งผลให้สเปนถูกกีดกันและถูกต่อต้านจากประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก
5. สิ่งคุกคักครั้งที่ 2 ได้ส่งผลกระทบที่ดีต่อสเปนทั้งนี้ เพราะสหราชอาณาจักรและเยอรมนีได้สนับสนุนการต่อต้านสเปน แต่สเปนต้องกับสหราชอาณาจักรในฐานะของผู้นำฝ่ายโลกาภิเษกทำให้ประเทศในโลกเสื่อม แต่ต่างหันกลับมาคืนเด็กันสเปนและในที่สุดสเปนก็ได้ประกาศตัวเข้าร่วมกับประเทศฝ่ายโลกาภิเษกเพื่อต่อต้านลัทธิคอมมูนิสต์ ผลที่ตามมาคือสเปนไม่ต้องอยู่อย่างโดดเดี่ยวอีกต่อไปทำให้สเปนเริ่มมีความมั่นคงทั้งทางด้านการเมืองและเศรษฐกิจในเวลาต่อมา

รุดประสังค์ของการเรียนรู้

หลังจากที่ได้ศึกษาเนื้อหาสมัยการปกครองของนายพลหัวใจเหล็ก นักศึกษาสามารถ

1. บอกถึงชีวประวัติและการก้าวขึ้นสู่อำนาจของนายพลหัวใจเหล็ก
2. บอกรายละเอียดของสิ่งที่มีผลต่อสเปน
3. บอกถึงรูปแบบการบริหารของนายพลหัวใจเหล็ก
4. บอกรายละเอียดวิธีการดำเนินนโยบายทางการเมืองในสเปนในระหว่างสมัยการรัฐบาลที่ 2
5. บอกรายละเอียดของสิ่งที่มีผลต่อสเปน

ความนำ

การศึกษาสมัยการปกครองของนายพลฟรังโก กเพื่อให้นักศึกษาได้ศึกษาได้ทราบถึงประวัติส่วนตัวและประวัติการทำงานของนายพลฟรังโก เหตุการณ์ภายในหลังสังคมกลางเมืองยุติ การออกกฎหมาย Fuero De Los espanoles การทำหน้าที่ของสภากอร์เตส การทำหน้าที่ของสภาผู้สำเร็จราชการและสภาแห่งราชอาณาจักร บทบาทของกองทัพนกและศาสนาจักร ความขัดแย้งระหว่างพระคไฟลังก์กับพวกคาดอลิก ข้อเรียกร้องของเจ้าชายดอน ชวน บทบาทของกลุ่มต่อต้านนายพลฟรังโก ผลโดยสรุปของสังคมกลางเมือง ปัญหาทางด้านสังคมและเศรษฐกิจภายในหลังสังคมกลางเมืองยุติ สเปนกับสังคมโลกครั้งที่ 2 ปัญหาของรัฐบาลนายพลฟรังโภภัยหลังจากสังคมโลกครั้งที่ 2 ยุติลง ล้มพันธภาพระหว่างสเปนกับสหรัฐ-อเมริกาผลกระทบของสังคมเมียนมีต่อสเปน ปัญหายิบรอลต้า ความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในกลุ่มสนับสนุนรัฐบาลและการแต่งตั้งเจ้าชายชวน คาร์ลอสชี้เป็นผู้สืบอำนาจต่อจากนายพลฟรังโก

ประวัติของนายพลฟรังโก (Francisco Franco ค.ศ. 1892–1975) พระนันท์ฟรังโก เกิดที่จังหวัดกาลิเซีย ในปี ค.ศ. 1892 ในตรรกะที่มีบรรพบุรุษส่วนใหญ่รับราชการเป็นทหารเรือ พรังโภมีความตั้งใจที่จะเข้ารับราชการเป็นทหารเรือเช่นเดียวกับบรรพบุรุษแต่เขารับเข้าโรงเรียนนายเรือนไม่ได้จึงได้หันมาสอบเข้าที่โรงเรียนนายร้อยทหารบกที่โทเลโดในปี ค.ศ. 1907 ในขณะที่มีอายุได้เพียง 15 ปี พรังโภสำเร็จการศึกษาในปี ค.ศ. 1910 และได้บรรจุให้เข้ารับราชการครั้งแรกในมอร็อกโคตั้งแต่ปี ค.ศ. 1910 จนกระทั่งถึงปี ค.ศ. 1927 พรังโภได้ต่อสู้กับยังเดล คริม ทลายครั้งและมีผลงานดีเด่นจนกระทั่งในปี ค.ศ. 1915 เขาก็ได้เลื่อนยศเป็นร้อยเอก ในปีต่อมาเขาก็ได้รับนาดเจ็บจากการลุรุบและได้รับพระราชทานเครื่องญกราชที่ The Cross of Maria Cristina และได้รับการเลื่อนยศเป็นพันตรี ในปี ค.ศ. 1920 พรังโภได้เดินทางกลับไปยังแอฟริกาอีกครั้งและได้รับการมอบหมายให้เป็นผู้ดำเนินการจัดตั้งกองทหารต่างด้าวของสเปน (Spanish foreign legion) ขึ้น ต่อมาในปี ค.ศ. 1923 พรังโภขึ้นดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการทหารต่างด้าวภายใต้การสนับสนุนของพระเจ้าอัลฟองโซที่ 13 และในปีเดียวกันนี้เองพรังโภก็ได้แต่งงานกับคาร์เมนโพโล อี มาร์ตีเนซ วัลเดซ (Carmen Polo Y Martinez Valdes) ผู้เป็นพิเศษของชุนนางที่สืบทอดสายมาจากตระกูลชาวօอสเตรีย

การกบฏของพวกลมอร็อกโคทำให้สถานะของชาวยิปุยในสเปนล่อแหลมที่จะเกิดอันตรายในปี ค.ศ. 1925 พรังโภได้มีส่วนร่วมในการเคลื่อนย้ายชาวยิปุยออกจากเมือง Xauen และ Alhucemas ก่อนที่รัฐบาลสเปนจะสามารถปราบปรามการกบฏได้สำเร็จ ในปี ค.ศ. 1927 พรังโภได้รับการเลื่อนตำแหน่งขึ้นเป็น พลจัตวา (Brigadier General) เมื่อมีอายุได้เพียง 35 ปี

นับเป็นนายพลท่านที่สุดคนหนึ่งของยุโรป หลังจากนั้นเขาได้เดินทางกลับมายังสเปนเพื่อมารับตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันทหารที่เปิดขึ้นใหม่ในเมืองซาราโก萨และได้ดำรงตำแหน่งตั้งกล่าวไปจนกระทั่งสถาบันแห่งนี้ถูกล้างปีค.ศ. 1931 โดยมานูエル อากานา ในฐานะของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

ในระหว่างที่รับราชการอยู่นั้น นายพลฟรังโกสามารถสร้างชื่อเสียงให้กับตนเองในฐานะของผู้นำและนักยุทธศาสตร์ผู้วางแผน (Strategist) โดยในปี ค.ศ. 1932 นายพลฟรังโกได้รับมอบหมายให้ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการกองพลหัวยิงในเมืองลา โครูนา อย่างไร้ท่าม นายพลฟรังโกก็ไม่ได้ชื่นชมต่อสาขาดนารธรัฐที่ 2 มากนัก และในปี ค.ศ. 1933 นายพลฟรังโกก็ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการทหารในหมู่เกราะเบลเยียม เพื่อเป็นการกำจัดตัวเข้าอกจากการปฏิวัติของพวกนาททหารในสเปน ดีเอโก ฮิดัลโก (Diego Hidalgo) ผู้เป็นรัฐมนตรีกลาโหมในขณะนั้นชื่นชมในตัวของนายพลฟรังโกเป็นอย่างมาก เมื่อเด็กการกบฏขึ้นในจังหวัดแอลสตุเรียในปี ค.ศ. 1934 ฮิดัลโกจึงได้เสนอข้อความให้เข้ามารажงานในกระทรวงกลาโหม และเนื่องจากนายพลฟรังโกเป็นผู้ที่รู้จักสภาพภูมิประเทศของจังหวัดแอลสตุเรียเป็นอย่างดีเขาก็ได้รับการมอบหมายให้ไปปราบการกบฏของพวกคนงานเหมืองในจังหวัดแอลสตุเรียสื้อห้องกำลังทหารต่างด้าวและกองทหารม้าร์จามอร็อกโค ในปี ค.ศ. 1935 นายพลฟรังโกได้ถูกส่งกลับไปเป็นผู้บัญชาการทหารในมอร็อกโค และเมื่อ กิล โรเบลส ขึ้นดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมนายพลฟรังโกก็ได้รับการเลื่อนตำแหน่งขึ้นเป็นเสนาธิการทหาร (Chief of Staff)¹

ผู้นำในการปฏิวัติ

นายพลฟรังโกได้เคยปฏิเสธที่จะเข้าร่วมการปฏิวัติกับกลุ่มชาตินิยม (Nationalists) เมื่อจากเห็นว่าระยะเวลายังไม่เหมาะสมจึงทำให้แผนการปฏิวัติต้องเลื่อนเวลาออกไป แต่โชคชะตาและความเป็นผู้มีชื่อเสียงทำให้นายพลฟรังโกได้กล้าย่างเป็นผู้นำของกลุ่มชาตินิยม เพราะต่อมามีประกายว่านายพลชานโฟโคงซึ่งเป็นผู้นำในการวางแผนการปฏิวัติในครั้งนี้ได้เสียชีวิตลงเนื่องจากอุบัติเหตุเครื่องบินตกในการเดินทางกลับมาจากปอร์ตุเกส เนื่องจากเครื่องบินบรรทุกน้ำหนักมากเกินไป และคุณแข่งที่สำคัญอีกคนหนึ่งของนายพลฟรังโกคือ นายพลอีมilio โม拉 ก็ได้เสียชีวิตเนื่องจากเครื่องบินตกบนเดียวกัน ดังนั้นนายพลฟรังโกจึงเด่นขึ้นมาแทนที่นายทหารคนอื่น ๆ และก็ได้กล้าย่างเป็นผู้นำของกลุ่มชาตินิยมไปในที่สุด

¹ Alan Palmer, *Dictionary of Twentieth-Century History 1900 - 1982* (Middlesex : Hazell Watson & Viney Limited, 1983), p.156

รูปที่ 25 นายพลฟรังโก

เหตุการณ์ภายหลังการปฏิวัติได้ยุติลง

ภายหลังจากที่กลุ่มชาตินิยมประสบชัยชนะในการปฏิวัติแล้ว นายพลฟรังโก ก็ต้องเผชิญกับปัญหาที่ติดตามมา เช่น ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและปัญหาที่จะต้องบูรณะปรับปรุงประเทศสเปนซึ่งมาใหม่ แม้ว่าเอนดาลูเซีย และกาลิเซีย จะได้รับความเสียหายเพียงเล็กน้อยแต่ส่วนอื่น ๆ ของสเปนก็ได้รับความเสียหายเป็นอย่างมาก สงครามกลางเมืองทำให้ครอบครัวต้องแตกแยก สังคมสเปนถูกแบ่งออกเป็นฝ่ายแพ้และฝ่ายชนะ การปฏิวัติของฝ่ายทหาร (Pronunciamiento) อาจจะเป็นสิ่งที่ง่ายต่อการล้มเหลวนั่นแต่ความทรงจำที่ยังคงเหลืออยู่คือ การที่บรรดาสมาชิกของครอบครัวต้องสูญเสียไปเพราการประหารชีวิต หรือการฆ่าหมู่ (Massacre) การกิจที่สำคัญของนายพลฟรังโกรือความพยายามที่จะนำอาณาฝ่ายแพ้และฝ่ายชนะให้กลับมาคืนดีกันแต่ในขณะเดียวกันนายพลฟรังโกรือต้องพยายามรักษาความสงบสุขให้เกิดขึ้นด้วยวิธีการรุนแรงเนื่องจากตลอดชีวิตของนายพลฟรังโกรือได้รับใช้ราชการโดยการเป็นทหารมาโดยตลอด และความรุนแรงที่นายพลฟรังโกรือนำมาใช้ก็เพื่อเป็นการลงโทษต่อผู้ที่จะต้องรับผิดชอบต่อความวุ่นวายที่เกิดขึ้นภายใต้การนำของกลุ่มพรรคแนวประชาชน (Popular Front) นอกจากนี้ นายพลฟรังโกรอยังมีความพยายามที่จะนำประเทศสเปนให้เข้ามาสู่ความเป็นคาสติเลียน (Castillanize Spain) ทั้ง ๆ ที่ประเทศสเปนก็ประกอบไปด้วยภูมิภาคต่าง ๆ ที่มีลักษณะแตกต่างกัน ส่วนความพยายามที่จะอุทิศตนในการเติดทุนกลุ่มชาตินิยมของเหล่าคนนาทหารได้ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้นในทางการปกครอง จึงเป็นการยากที่ฝ่ายแพ้และฝ่ายชนะจะหันกลับมาคืนดีกันได้

การลงโทษต่อฝ่ายพ่ายแพ้

ชาวนิสเปนต่างก็ได้เมื่อนายพลฟรังโกสามารถนำความสันติสุขกลับคืนมาสู่ลั่งคมสเปนได้อีกครั้ง แต่คุกในสเปนกลับเต็มไปด้วยกลุ่มของผู้พ่ายแพ้ทั้งนี้ เพราะกลุ่มที่เคยร่วมมือกับรัฐบาลสาธารณรัฐที่ 2 และพวกก่อความวุ่นวายจะถูกจับกุมตามมาตรการการรักษาความสงบสุขและความผูกพยาบาทต่อฝ่ายตัวเอง ข้าราชการของรัฐบาลของสาธารณรัฐที่ 2 ต่างก็ยอมจำนนเพื่อความอยู่รอดของตนเองส่วนหนึ่งของกองทัพสาธารณรัฐที่ 2 จำนวนหนึ่งพันคนได้ถูกคุมขังจนกว่าจะสามารถเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพลเรือนที่ไม่มีพิษภัยอีกต่อไป นอกจากนี้ยังมีนักโทษการเมือง (Political Prisoners) อีกมากกว่า 300,000 คน ที่กำลังรับการพิจารณาคดีและอยู่ในระหว่างการไต่สวน

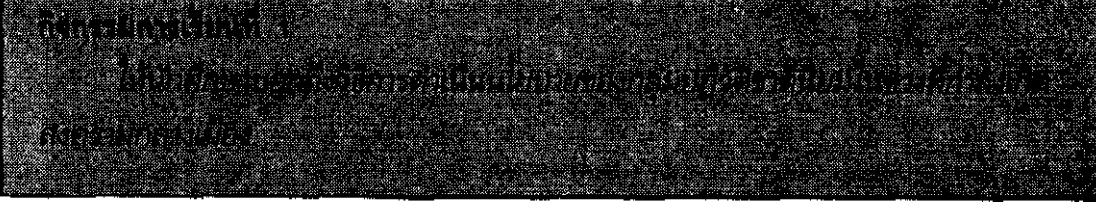
แนวความคิดในการจัดตั้งรัฐบาลของนายพลฟรังโก

นายพลฟรังโกรู้ว่าได้ว่ามีทำແเน่งเป็นผู้นำสูงสุดของประเทศสเปน (Caudillo) ได้แสดงให้คนทั่วโลกเห็นว่ารัฐบาลสเปนจะเป็นรัฐบาลที่ถูกจัดตั้งขึ้นบนแนวความคิดแบบเผด็จการเบื้องเส้น (Totalitarian Concepts) โดยการเน้นในเรื่องของการให้ความสำคัญต่อประเทศญี่ปุ่นโบราณและการยึดมั่นในประวัติศาสตร์ของชาติเพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและความอยู่รอดของประเทศสเปน²

การจัดตั้งองค์กรในช่วงที่เกิดการปฏิวัติ

ในตลอดระยะเวลาที่เกิดสังหารมหานครมาเรื่อง ในนโยบายต่าง ๆ ของฝ่ายปฏิวัติจะเป็นนโยบายที่ถูกเขียนขึ้นมาเพื่อแก้ไขเหตุการณ์เฉพาะหน้า โดยผู้นำทางทหารจะเป็นผู้นำที่มีอำนาจสูงสุดและรัฐบาลที่ถูกจัดตั้งขึ้นในเวลานั้นจะมีจุดประสงค์สำคัญคือการทำสิ่งที่โดยทั่วไปมีการจัดตั้งสภากลางใหม่แห่งชาติ (National Defense Council) ขึ้นในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 1936 เพื่อจุดประสงค์ที่จะนำอาชนาจทั่วหมู่ที่มีอยู่มามอบให้แก่ผู้นำสูงสุดฝ่ายทหาร ซึ่งก็จะเป็นบุคคลคนเดียวที่จะมีอำนาจดำเนินการต่อไป รัฐบาลชั่วคราว (Provisional Government) ได้ถูกจัดตั้งขึ้นในเดือนตุลาคม ค.ศ. 1936 และในตอนปลายเดือนธันวาคม ค.ศ. 1936 นายพลฟรังโกรู้ว่าเป็นผู้ที่มีทำແเน่งสูงสุดของรัฐบาลฝ่ายปฏิวัติ ในปี ค.ศ. 1938 ได้มีการจัดตั้งกระทรวงชั่วคราวใหม่หลายกระทรวง และเมื่อระยะเวลาสั่งเลยจนถึงเดือนสิงหาคม ค.ศ. 1939 การพัฒนากระทรวงต่าง ๆ ก็ดำเนินต่อไปด้วยดีและประชาชนส่วนใหญ่ต่างก็ยอมรับในอำนาจของกลุ่มชาตินิยม ซึ่งกำลังจะเปลี่ยนสภาพมาเป็นรัฐบาลใหม่ของสเปน

²Rhea Marsh Smith, Spain : A Modern History (Michigan . The University of Michigan Press, 1965), p. 473 - 474

การอุกฤษณาขั้นพื้นฐานของประเทศสเปน

ในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 1945 ได้มีการอุกฤษณา Fuero De Los Espanoles ขึ้น เพื่อแสดงถึงสิทธิและเสรีภาพของประชาชนสเปน กฎหมายฉบับดังกล่าวได้ผ่านมติของสภา คอร์เตสและประกาศออกใช้โดยนายพลฟรังโก ถือเป็นกฎหมายขั้นพื้นฐานของประเทศสเปนจะเน้น ถึงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของประเทศสเปน รวมทั้งเสรีภาพและหน้าที่ของประชาชนชาว สเปนที่จะต้องมีต่อประเทศชาติและความซื่อสัตย์ที่จะต้องมีต่อประมุขและการเชื่อฟังกฎหมาย ของประเทศ ประชาชนชาวสเปนจะมีสิทธิเท่าเทียมกันตามกฎหมาย มีสิทธิในการศึกษา มี การฟื้นฟูศาสนาโดยไม่กำหนดศาสนากลิกให้กลับมาเป็นศาสนาประจำชาติ มีการประการชั้นติธรรม (Toleration) ทางศาสนาโดยที่ชาวสเปนจะเลือกนับถือศาสนาอื่นใดก็ได้ หน้าที่ต่อ ประเทศชาติของชาวสเปน คือการรับใช้ชาติโดยการเป็นทหาร การเสียภาษี ชาวสเปนมีสิทธิที่จะ เข้าร่วมชุมชน มีเสรีภาพในการพูดและการเขียน โดยต้องไม่ขัดต่อกฎหมายขั้นพื้นฐานที่ได้ออก มาใช้บังคับ

สถาบันครอบครัวจะได้รับการรับรองจากกฎหมายฉบับนี้ว่าเป็นสถาบันขั้นพื้นฐานของสังคม การแต่งงานจะทำการหย่าร้างไม่ได้ รัฐบาลได้ชักชวนให้ชาวสเปนมีลูกมาก โดยจะอยู่ภายใต้การ ดูแลของรัฐ บิดามารดาเมื่อน้ำที่เลี้ยงดูและจะต้องให้การศึกษาแก่ลูก ๆ ทุกคน ซึ่งถ้า หากครอบครัวใดไม่สามารถที่จะปฏิบัติได้รัฐก็จะรับหน้าที่นี้ไปทำแทน ทางด้านกรรมการก็จะได้ รับการคุ้มครองสิทธิจากการรัฐ เช่น สิทธิในการที่จะได้รับค่าจ้างในอัตราที่เหมาะสมและให้มีความ เป็นอยู่ที่ดีพอสมควรกรรมกรจะได้รับสิทธิในการประกันสังคมโดยจะมีสวัสดิการเป็นค่าตอบ แทนในขณะเจ็บป่วย มีบุตร อยู่ในวัยสูงอายุ และตกงาน รัฐบาลยังได้ให้การอนุเคราะห์แก่วด บริษัท และองค์กรกรุศัลต่าง ๆ และรัฐบาลยังได้เสนอให้ความคุ้มครองแก่ทรัพย์สินของ ประชาชนและเสนอการประกันสังคมให้แก่ประชาชนอีกด้วย

กฎหมาย Fuero De Los Espanoles ที่บัญญัติօกมานี้จะมีผลบังคับใช้กันอยู่ในปัจจุบัน กฎหมายที่օกมาอย่างปราณีต และบรรจงฉบับนี้ถือจะผ่านสภาพคอร์เตสออกมานับถ้วนใช้ แต่ในทางปฏิบัติแล้วก็ไม่สามารถจะ กระทำได้ตามทุนที่ได้วางไว้ทุกประการความสำคัญอีกประการของกฎหมายฉบับนี้คือได้ออก

มาบังคับใช้ในขณะที่สเปนตกอยู่ภายใต้การปกครองในระบบเผด็จการซึ่งผู้นำจะยึดแนวทางธรรมเนียมและจริยธรรมเพื่อเป็นหลักในการออกกฎหมายบัน្តี

สภาคอร์เตส

สภาคอร์เตสในยุคเผด็จการของนายพลฟรังโกัยังคงมีหน้าที่ทางด้านนิติบัญญัติและได้ถูกจัดตั้งขึ้นมาโดยกฎหมายที่ออกมาในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 1942 ตำแหน่งสมาชิกสภาคุ้นแทนราชภูมิจะถูกเรียกใหม่ว่า "Procuradores" ซึ่งเป็นตำแหน่งที่เคยใช้ในสมัยที่สเปนยังอยู่ภายใต้การปกครองในระบบสมบูรณ์เผาลิทธิราชย์ และเนื่องจากผลของสงครามกลางเมืองทำให้ระบบพรรคการเมืองต้องสูญเสียไปเหลือเพียงพรรครักการเมืองฝ่ายชนเพียงพรรครเดียวคือพรรคราษฎร์ Falange ซึ่งจะเป็นพรรครักการเมืองซึ่งได้รวมเหล่านักการเมืองหลายกลุ่มที่สนับสนุนกลุ่มชาตินิยมเข้าด้วยกัน สภาคอร์เตสซึ่งถือได้ว่าเป็นสภาคุ้นแทนราชภูมิของสเปนในยุคนี้ นอกจากจะประกอบไปด้วยสมาชิกสภาคุ้นแทนราชภูมิหรือโปรดุราดօเรสแล้วยังจะมีสมาชิกซึ่งประกอบไปด้วยสมาชิกที่มาจากส่วนราชการและตัวแทนของกลุ่มนักวิชาชีพ เช่น สมาชิกพรรคราษฎร์ Falange ประธานศาลฎีกาและศาลทหาร สมาชิกของกลุ่มอาชีพต่าง ๆ จะมีจำนวนไม่เกิน 1 ใน 3 ของจำนวนโปรดุราดօเรส นายกเทศมนตรีจังหวัด 50 เมือง นายความแพทย์ สัตวแพทย์ และบรรดาผู้มีชื่อเสียงในสเปน การเข้ามาเป็นผู้แทนราชภูมิใช้หั้งวิธีการเลือกตั้งและการแต่งตั้งโดยสมาชิกจะอยู่ในตำแหน่งคราวละ 3 ปี

นอกจากการออกกฎหมายแล้วสภาคอร์เตสในยุคนี้ยังมีหน้าที่เห็นชอบในการแต่งตั้งผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งราชการที่สำคัญ ร่วมกำหนดงบประมาณของแผ่นดิน ออกรางวัลให้กับเชิงกีฬากีฬาและกีฬา ออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และสิทธิของชาวสเปน วางแผนและเปลี่ยนแปลงสถาบันต่าง ๆ ของรัฐ เช่นรัฐบาลท้องถิ่น การเกษตรกรรม การอุตสาหกรรมและการศึกษา แต่ในกรณีที่เกิดสงครามหรือประเทศตกอยู่ในภาวะฉุกเฉิน รัฐบาลอาจจะเข้ามายุทธการ แห่งหน้าที่ของสภาคอร์เตส ตั้งนั่น ภายใต้ชื่อกำหนดตั้งกล่าวสภาคอร์เตสในยุคของผู้เผด็จการฟรังโกจึงไม่ใช่รัฐสภาซึ่งเป็นตัวแทนที่แท้จริงของประชาชนชาวสเปน แต่จะมีรูปแบบคล้ายกับการเริ่มต้นระบบบรัชูลภายในยุคกลาง ซึ่งสมาชิกจะต้องออกจากอาชญากรรมมากกว่าที่จะต้องทำตามความต้องการของประชาชน³

³Rhea Marsh Smith, *Spain : A Modern History*, p. 475-477

การบริหารประเทศ

การบริหารประเทศจะมีลักษณะเป็นการดึงอำนาจเข้าสู่ส่วนกลาง (Centralization) ดังนั้น ลักษณะการปกครองตนเองของท้องถิ่นจึงได้หมดไปพร้อมกับบทบาทของนักการเมือง สัญลักษณ์ของรัฐบาลชุดใหม่คือรูปไม้กางเขน (Cross) กับแอก และลูกศร (Arrows) แยก นั้น จะหมายถึงการรวมตัวกัน ไม้กางเขน หมายถึงศาสนาคริสเตียน ส่วนลูกศร จะหมายถึง อาณาจกรหลาย ๆ อาณาจักร ซึ่งได้มาร่วมตัวกันเข้าเป็นประเทศสเปนภายใต้การปกครองของ อาณาจักรคาสติลซึ่งแอกและลูกศรนี้เดิมเป็นสัญลักษณ์ของพระค์ฟลังก์ ต่อมาเมื่อพระค์ ถูกรวมเข้ากับกลุ่มของนายพลฟรังโก สัญลักษณ์ดังกล่าวจึงได้กลายมาเป็นสัญลักษณ์ประจำตัว ของนายพลฟรังโก

เมื่อมีการปกครองแบบดึงอำนาจเข้าสู่ส่วนกลางกรุงมาดริดจึงได้กลายมาเป็นศูนย์กลาง ทางด้านการปกครองและเศรษฐกิจของสเปน สเปนซึ่งอยู่ภายใต้การปกครองของผู้เผด็จการ ฟรังโกระบประกอบไปด้วย 50 จังหวัด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับการแต่งตั้งจากกรุง มาดริดทำหน้าที่ปกครองร่วมกับสภาเมืองซึ่งมีสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งทางอ้อม

รูปที่ 26 ไม้กางเขนกับแอกและลูกศร

แนวทางการสร้างผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งกษัตริย์สเปน

ในขณะที่สเปนวางแผนจาก การปกครองโดย กษัตริย์สภาน้ำ方案 (Council of Regency) เป็นสภาระที่จะทำหน้าที่สร้างบุคคลผู้เหมาะสมที่จะได้รับการแต่งตั้งขึ้นมาเป็นกษัตริย์ ส่วน สภาระแห่งราชอาณาจักร (Council of The Kingdom) เป็นสภาระที่ทำงานร่วมกับท่านผู้นำสูงสุด โดย มีหน้าที่ทำพิธีให้ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกขึ้นมาเป็นกษัตริย์ กระทำการพิธีสถาปนา หลังจากนั้น บุคคลผู้นั้นก็จะได้รับการสถาปนาขึ้นดำรงตำแหน่งกษัตริย์สเปน ถ้าไม่สามารถสร้างบุคคลได้ บุคคลหนึ่งที่ทำพิธีให้ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกขึ้นมาเป็นกษัตริย์หรือถ้านายพลฟรังโกเกิดเสียชีวิตหรือมีเหตุที่จะทำให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้แล้ว รัฐบาลและสภาระแห่งราชอาณาจักรก็จะต้องสร้างบุคคลที่จะขึ้นมาดำรงตำแหน่งกษัตริย์หรือผู้สำเร็จราชการภัยในเวลา 3 วัน และให้นำชื่อเสนอต่อสภากองรัฐเตส ในฐานะกษัตริย์หรือผู้สำเร็จราชการ ซึ่งบุคคลที่จะมารับตำแหน่งดังกล่าวจะต้องเป็นชายชาวสเปน ที่มีอายุตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป โดยจะต้องเป็นผู้ที่บับถือศาสนาคริสต์ ไม่มีบุคคลผู้นั้น จะต้องปฏิบัติหน้าที่ เนื่องด้วยความรักชาติ เคราะห์ พ่อภูมายักษันพื้นฐานของประเทศสเปน และยอมรับในความสำคัญของคุณะผู้บุรุษชาวประเทศ อย่างไรก็ตาม สภาน้ำ方案 ที่จะไม่สามารถสร้างบุคคลที่เหมาะสมที่จะมาดำรงตำแหน่งกษัตริย์สเปน ดังนั้น ประเทศสเปน จึงได้ถูกยกให้เป็นราชอาณาจักรที่ไม่มีกษัตริย์ปกครอง และตัวนายพลฟรังโกเองก็ได้ปฏิเสธที่จะเข้ารับตำแหน่งดังกล่าวด้วยเหตุผลที่ว่า ตำแหน่งกษัตริย์นี้จะถูกทิ้งไว้จนกว่าจะหาผู้ที่มีเชื้อสายหรือสืบสายโลหิตมาจากการวงศ์ที่เคยปกครองสเปนมาก่อน⁴

กองทัพบก

กองทัพบกเป็นองค์กรสำคัญที่ให้การสนับสนุนต่อการปกครองของนายพลฟรังโกและ กองทัพบกยังเป็นองค์กรที่ได้ผลักดันให้นายพลฟรังโกขึ้นมาเป็นอำนาจและก็ยังคงแสดงความจงรักภักดีต่องนายพลฟรังโกในฐานะผู้นำของประเทศ ในอดีตกองทัพบกเคยเป็นเกราะคุ้มครองแก่ รัฐบาลมาหลายครั้งในประวัติศาสตร์บุคคลใหม่ของสเปน ทั้งยังได้เข้าไปแทรกแซงใน กิจการทางการเมืองหลายครั้งหลายหนน บทบาทในทางการเมืองของกองทัพบกซึ่งก็ถือได้ว่าเป็น ส่วนประกอบที่สำคัญส่วนหนึ่งของสังคมสเปนพอจะพิจารณาได้ดังนี้คือ กองทัพบกจะมีลักษณะ ที่ต้องการกระทำการลั่นไผ่ตามความพ่อใจของตนเองจึงทำให้กองทัพบกมักจะเข้าไปแทรกแซงใน กิจการของพลเรือนในฐานะที่เป็นเพลเมืองคนหนึ่งโดยเจตนาที่จะทำให้ชาวสเปนมีความเป็นอยู่ดีขึ้น และก็มีอยู่หลายครั้งที่กองทัพบกได้นำประเทศให้พ้นจากความยุ่งยาก

⁴Ibid., p. 479.

ภายหลังจากที่นายพลฟรังโก้มีอำนาจเด็ดขาดแต่เพียงผู้เดียวในสเปนแล้วกองทัพบกี ยังคงถูกมองว่าเป็นฝ่ายเดียวกันกับกลุ่มนิยมชาติริย์หรือกลุ่มนอร์ธิกซ์นิยมซึ่งต่อต้านลัทธิคอมมูนิสต์ เพราะยึดมั่นในหลักการของทรัพย์สินส่วนบุคคลและการรักษาความสงบเรียบร้อย และเป็นระยะเวลาถึง 15 ปี ที่กองทัพบกได้รับการเอาใจใส่จากท่านผู้นำในการสนับสนุนที่จะสร้างกองทัพบกขึ้นมาใหม่โดยให้ครอบครองจุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญ ๆ ภายในประเทศสเปน งบประมาณของประเทศได้ถูกหัก去ให้แก่องทัพบกเป็นจำนวนมาก กองทัพบกไม่เพียงจะได้สิทธิและอำนาจเพิ่มขึ้นแต่ยังได้รับอาวุธและสิ่งอำนวยความสะดวกไปในเวลาเดียวกัน มีการสร้างโรงเรียนทหารเพิ่มขึ้น ทั้งเหล่าทหารยังได้รับสิทธิพิเศษในทางเศรษฐกิจในฐานะเป็นผู้ปักป้องประเทศชาติ เช่นจะได้รับสิทธิพิเศษในการบันส่วนอาหาร นายทหารชั้นผู้ใหญ่จะได้เข้ามาเมืองอิทธิพลในการเมือง ส่วนนายทหารหนุ่มซึ่งได้รับการอบรมมาจากสถาบันชั้นยอดยุทธการ ปักป้องในระบบเผด็จการก็จะไม่คำนึงถึงการปักป้องในระบบอันรัฐธรรมนูญหรือการยึดมั่นในสถาบันพระมหากษัตริย์ ความจริงรักภักดีของบรรดานายทหารและการควบคุมกองกำลังของตน เองจะมีจุดมุ่งหมายสูงสุดคือการสนับสนุนรัฐบาลของท่านผู้นำ นายทหารชั้นผู้ใหญ่บางคนที่เริ่มปฏิเสธต่อการยอมรับท่านผู้นำก็จะถูกโยกย้ายในทันที ดังเช่นกรณีของนายพลคินเดอเลน (Kindelan) และนายพลาเวรา (Varela) ได้ถูกปลดออกจากตำแหน่งเพราะยังคงยึดมั่นในความคิดที่จะพื้นฟูระบบอันชาติริย์ขึ้นมาใหม่ นายพลฟรังโกได้กำหนดแผนการที่จะต่อต้านหรือจะล้มล้างการปกครองในระบบเผด็จการลงอย่างรวดเร็วทั้งนี้เพราะได้มีการลงทะเบียนเข้าร่วมราชการรับอภิปรายนิติการทั่วประเทศ เพียงแต่ผู้ถูกต้องสงสัยว่าจะก่อการกบฏก็จะถูกปราบปรามด้วยมาตรการทางทหารอย่างรุนแรง

พรรคราลังก์ (Falange)

พรรคราลังก์เป็นพรรคการเมืองที่เหลืออยู่เพียงพรรครเดียวภายหลังจากที่ท่านผู้นำก้าวขึ้นสู่อำนาจ พรรคราลังก์เป็นพรรครการเมืองที่ได้รับอิทธิพลมาจากการ์ดิโนลัทธิ์ของอิตาลี ซึ่งมีจุดเด่นคือการแสดงออกถึงความรักชาติอย่างรุนแรงและไม่มีคู่แข่งทางการเมือง ในปี ค.ศ. 1937 ในระหว่างที่เกิดสงครามกลางเมืองก็ได้มีกลุ่มต่าง ๆ เข้ามาร่วมกับพรรคราลังก์เป็นจำนวนมากโดยเฉพาะกลุ่มของคนหนุ่ม ตามความเป็นจริงแล้วนายพลฟรังโกไม่ใช่ผู้นำที่แท้จริงของพรรครตัวมาเมื่อนายพลฟรังโกได้กล่าวมาเป็นผู้นำของกลุ่มชาตินิยมจึงได้รวมເອົາพรรคราลังก์เข้ามาอยู่ในอำนาจในเดือนเมษายน ค.ศ. 1937 หลังจากที่ได้กล่าวมาเป็นพรรครการเมืองเพียงพรรครเดียวที่เหลืออยู่ในสเปนแล้ว พรรคราลังก์ได้ขยายหน่วยงานออกไปโดยมีการจัดตั้งองค์การสตรี (Women's Organization) ขึ้นเพื่อให้กลุ่มสตรีได้มีโอกาสแสดงความจริงรักภักดีต่อ

ประเทศชาติ แต่จุดมุ่งหมายที่แท้จริงคือการเตรียมสร้างสมาชิกรุ่นใหม่ของพรรคและโฆษณาชวนเชือหลักการของพรรครักภัยของชาติ พรรคราลังก์ยังมีหน้าที่ค่อยตรวจสอบข่าวหนังสือพิมพ์และทำการโฆษณาชวนเชือหลักการของพรรคราษฎร์ทางวิทยุ ทางโรงละครและทางภาพยนตร์ นอกจากนี้พรรคราลังก์ยังมีเครือข่ายหนังสือพิมพ์ของตนเองในหลาย ๆ จังหวัดของสเปนอีกด้วย

ศาสนาจักรในสเปน

เนื่องจากศาสนาจักรในสเปนได้รับความยุ่งยากในสมัยการปกครองของสาธารณรัฐที่ 2 จึงได้มีการจัดตั้งกลุ่มคาಥอลิก (Catholic Action) ขึ้นเพื่อทำหน้าที่เมื่อนอกบ้านการเมืองเพื่อค่อยปักป้องผลประโยชน์ของพวกคาಥอลิก ต่อมาหน้าที่ดังกล่าวจะตกเป็นของ Ceda ภายใต้การนำของกิล โรเบลส์ กลุ่มคาಥอลิกเนื่องจากมีปัญหากับพวกฝ่ายซ้ายและกลุ่มหัวรุนแรง จึงได้กลยุทธ์เป็นกลุ่มที่สำคัญอีกกลุ่มที่ให้การสนับสนุนแก่กลุ่มชาตินิยม ตั้งนั้นในสมัยการปกครองของผู้เด็จการฟรังโกจึงได้ให้การสนับสนุนแก่ศาสนาจักรเป็นอย่างติดและยังให้การรับรองศาสนาจักรสเปนว่าเป็นองค์กรที่จะให้ความร่วมมือในการสร้างสเปนขึ้นมาใหม่ และเนื่องจากศาสนาจักรในสเปนมีบทบาทสำคัญในการเมืองมาตั้งแต่สมัยสาธารณรัฐที่ 2 ในสมัยนี้ศาสนาจักรจึงได้พยายามเข้าไปแทรกแซงกิจการทางการเมือง ในปี ค.ศ. 1936 บรรดาบิชอป (Bishops) ในสเปนต้องการให้มีการพัฒนาการปกครองในระบบบักซ์ตริย์ขึ้นมาอีกครั้งเพื่อให้เป็นไปตามแบบแผนและประเพณีดั้งเดิม ทั้งนี้ เพราะในอดีตศาสนาจักรมักจะได้รับการสนับสนุนจากบริษัทบักซ์ตริย์ของสเปนซึ่งความคิดดังกล่าวจึงได้รับการสนับสนุนจากกองทัพบกซึ่งสามารถเข้ากันได้ดีกับสถาบันพระมหากษัตริย์มาตั้งแต่สมัยอดีต ภายหลังจากที่นายพลฟรังโกขึ้นมาครองอำนาจแล้วความคิดในการพัฒนาการปกครองในระบบบักซ์ตริย์โดยศาสนาจักรของสเปนก็ยังคงมีอยู่ แต่พรรคราลังก์ซึ่งได้วางรูปแบบของประเทศสเปนให้อยู่ภายใต้การปกครองในระบบเผด็จการเบ็ดเสร็จ (Totalitarian) คิดว่าความคิดดังกล่าวจะเป็นอันตรายต่อระบบการปกครองที่เป็นอยู่ อย่างไรก็ตาม นายพลฟรังโกจึงได้ให้การรับรองอำนาจต่อกลุ่มคาಥอลิก โดยในปี ค.ศ. 1944 นายพลฟรังโกได้แต่งตั้งให้อัลเบอร์โต มาร์ติน อาร์ตาโด (Alberto Martín Artajo) ผู้นำฝ่ายขวาของกลุ่มคาಥอลิกขึ้นดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศ กลุ่มคาಥอลิกจะมีบทบาทเด่นในชนบทในการนำเสนอให้กลับมาเป็นคริสต์เตียนอีกครั้ง งานที่เคยเด่นอีกประการของกลุ่มคาಥอลิกคืองานบริการทางด้านสังคมโดยความร่วมมือของกลุ่มนักวิชาการและนักธุรกิจ โดยมีหนังสือพิมพ์ที่มีชื่อเลียงของสเปนร่วมเป็นระบบออกเลียง ซึ่งผลงานของกลุ่มคาಥอลิกจะทำให้เป็นที่ต้องสงสัยแก่พรรคราลังก์ โดยเฉพาะผลงานทางด้านการบริการทางด้านสังคมและการที่สมาชิกของกลุ่มคาಥอลิกยังคงพยายามที่จะเข้าไปมีบทบาทในทางการเมือง

ความบาดหมางระหว่างพระคファลังก์กับพวกราชอาณาจักร

ในปี ค.ศ. 1952 สังฆราชชาเอนแห่งเซวิลล์ (Cardinal Saenz of Seville) ได้เขียนจดหมายโجمตีบทบรรณธิการของหนังสือพิมพ์ Arriba ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ของพระคファลังก์ เพราะได้เขียนโجمตีข้อเรียกร้องของพวกราชอาณาจักรที่จะให้มีการยับยั้งการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาของบรรดาพวกราเตสแตนท์ในสเปน แต่ต่อมากลังษ์ราชชาเอนก็ต้องหยุดการโجمตีบทบรรณธิการดังกล่าวเมื่อสืบทราบมาว่าบทบรรณธิการดังกล่าวเป็นข้อเขียนของนายพลฟรังโก อย่างไรก็ตาม สังฆราชชาเอนได้ประกาศให้พวกราชอาณาจักรในสเปนมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและจะต้องเป็นผู้เดียวสละแม้จะต้องเสียเลือดและเนื้อก็ตาม ต่อมากลังษ์ราชชาเอนก็ได้ประกาศไม่ยอมรับสถานภาพที่ถูกต้องตามกฎหมายของพวกราชที่ไม่ใช่คาಥอลิกโดยอ้างว่าสำนักวาติกัน (Vatican City) ไม่ยอมรับรองเอกสาร Charter of Rights ซึ่งออกในปี ค.ศ. 1945 โดยรัฐบาลได้อันญาตให้พวกราชที่ไม่ใช่คาಥอลิกในสเปนสามารถประกอบพิธีกรรมทางศาสนาของตนเองได้โดยไม่ผิดกฎหมาย และเพื่อเป็นการระงับข้อพิพาทกับพวกราชอาณาจักรในเดือนสิงหาคม ค.ศ. 1953 รัฐบาลสเปนได้ขอเจรจา กับสำนักงานวาติกันและในขณะเดียวกันรัฐบาลสเปนก็ได้ยืนยันว่า尼กาายคาಥอลิกในโรงเรียนทุก ๆ แห่งในสเปน เตรียมดำเนินการตรวจสอบข้ามรัฐบาลสเปนได้รับรองกฎหมายห้ามการต่อต้านหรือรบกวนบุคคลหนึ่งบุคคลใดในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาที่บุคคลนั้นนับถือ⁵

กลุ่มนิยมกษัตริย์

ในสมัยการปกครองของผู้เด็จการฟรังโก กลุ่มนิยมกษัตริย์จำนวนมากได้ลี้ภัยไปอยู่ต่างประเทศ ส่วนพวกราชที่ยังคงอยู่ในสเปนก็จะกล้ายเป็นพวกราชที่ต่อต้านการปกครองของนายพลฟรังโกเนื่องจากยังมีความจงรักภักดีต่อเจ้าชายดอน ยวน (Don Juan De Borbon Y Battenberg, Count of Barcelona) พระราชโอรสของพระเจ้าอัลfonso 13 ประชานสเปน จำนวนมากต้องการให้มีการฟื้นฟูการปกครองในระบบกษัตริย์ภายใต้รัฐธรรมนูญขึ้นมาใหม่ ซึ่งเจ้าชายดอน ยวน ก็ได้เคยความหวังที่จะได้ขึ้นครองบัลลังก์สเปนมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1931 พระองค์ต้องทรงลี้ภัยไปอยู่ในต่างประเทศซึ่งส่วนใหญ่จะทรงใช้ชีวิตอยู่ในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ในปี ค.ศ. 1943 หลังจากที่ทรงผิดหวังที่จะได้เก็บการฟื้นฟูการปกครองระบบทกษัตริย์ขึ้นในสเปน พระองค์จึงได้ทรงโปรแกรมการปกครองของนายพลฟรังโก แต่ภายหลังจากที่สังคามโลกครั้งที่ 2

⁵Op. cit., p. 484-485

สื้นสุดลงแล้วพระองค์ทรงเรียกร้องให้นายพลฟรังโก้พื้นฟุการปักครองในระบบอนุชาติรัฐขึ้นมาอีก โดยหวังว่าชัยชนะของกลุ่มลัมพันธ์มิตรจะสามารถสร้างความกดดันทางการเมืองแก่นายพลฟรังโก ในปี ค.ศ. 1946 พระองค์จึงทรงย้ายมาพำนักระยะในประเทศฝรั่งเศส ซึ่งพระองค์ทรงคิดว่าพระองค์จะสามารถใช้อำนาจการสหประชาชาติเป็นเครื่องมือในการประนามการปักครองในระบบอนุชาติสัตห์ของสเปน แต่การกระทำของพระองค์กลับไม่ได้รับการเอาใจใส่จากนายพลฟรังโก

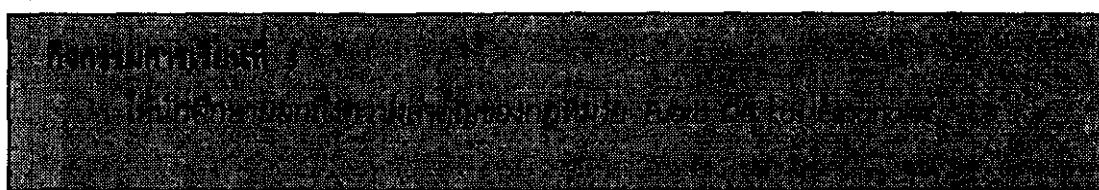
กลุ่มสาธารณะรัฐนิยม

กลุ่มต่อต้านนายพลฟรังโกกลุ่มนี้ ที่ยังคงเหลืออยู่เช่นเดิมที่ต้องการให้มีการพื้นฟุการปักครองในระบบอนุชาติสัตห์ขึ้นมาใหม่โดยสมาชิกบางคนของกลุ่มนี้ได้ลี้ภัยไปอยู่ในประเทศฝรั่งเศส บังก์ข้ามมหาสมุทรแอตแลนติกไปอยู่ในเม็กซิโกและเมริกาใต้ ส่วนพวกที่ยังคงอยู่ในสเปนก็จะทำงานแบบลับ ๆ เป็นพากใต้ดิน ได้มีการประมาณกันว่าจำนวนแห้งการเมืองที่อพยพลี้ภัยไปอยู่ในประเทศฝรั่งเศสมีจำนวนประมาณ 500,000 คนในตอนที่สื้นสุดสองครามกลางเมืองซึ่งกลุ่มตั้งกล่าวไว้ร่วมมือกันจัดตั้งกองกำลังพันธมิตรแห่งชาติและประชาธิปไตยขึ้นในปี ค.ศ. 1944 อย่างไรก็ตาม กองกำลังตั้งกล่าวก็ไม่ได้หวังที่จะโคนล้มรัฐบาลของนายพลฟรังโกซึ่งได้รับการคุ้มกันเป็นอย่างดีจากหัวหน้ากองทัพบกและหน่วยสำรวจลับ ดังนั้น จุดประสงค์ของการจัดตั้งกองกำลังพันธมิตรแห่งชาติและประชาธิปไตยขึ้นมาก็เพื่อจัดให้มีการประชุมพบปะสัมมนาครั้งแรกมากกว่าที่จะมีจุดมุ่งหมายที่แท้จริงในทางการเมือง

กลุ่มต่อต้านนายพลฟรังโกในสเปน

ภายในสเปนเองแม้จะมีการปราบปรามฝ่ายต่อต้านอย่างรุนแรง แต่พวกสังคมนิยมพวกคومมูนิสต์และพวกอนาคีสต์ก็ได้ตั้งตัวขึ้นเป็นกลุ่มใต้ดินที่มีการจัดองค์กรอย่างมีระบบและมีการเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา จุดประสงค์ใหญ่ของกลุ่มต่อต้านนายพลฟรังโกคือทำการโฆษณาชวนเชื่ออย่างลับ ๆ ซึ่งพวกคอมมูนิสต์นั้นๆ จะได้เปรียบพวกอื่น ๆ เนื่องจากได้รับการช่วยเหลือจากต่างชาติ ทั้งทางด้านอาวุธและการเงิน อย่างไรก็ตาม พวกที่ต่อต้านนายพลฟรังโกกลุ่มนี้ ก็ยังคงมีความเคลื่อนแคลลงสังลัยในพัฒนารัฐและชุดมุ่งหมายที่แท้จริงของพวกคอมมูนิสต์ บทบาทของพวกที่ต่อต้านนายพลฟรังโกกลุ่มนี้ เช่นพวกอนาคีสต์นั้นหวังที่จะได้รับความช่วยเหลือและหวังที่จะเข้าไปแทรกแซงในกลุ่มกรรมการ ส่วนพวกสังคมนิยมจะเป็นตัวแทนของกลุ่มนชนชั้นกลางที่ต้องการความช่วยเหลือจากกลุ่มประเทศประชาธิปไตยตะวันตก โดยเฉพาะจากอังกฤษ แต่เนื่องจากที่อังกฤษของพวกลังคอมสเปนกำลังตกต่ำและได้เกิดความแตกแยกขึ้นภายในกลุ่มประกอบกับการที่อังกฤษนั้น ประธานาธิบดีที่จะให้สเปนมีการปักครองใน

ระบบอนุกิริย์ภายใต้รัฐธรรมนูญมากกว่ามีการปกครองในระบบสาธารณรัฐจึงทำให้พวกสังคมนิยมต้องผิดหวังจากการที่จะได้รับการช่วยเหลือจากประเทศอังกฤษ

ผลโดยสรุปของสังคมกลางเมืองในสเปน

หลังจากสังคมกลางเมืองได้ยุติลงโดยกรุงมาดริดถูกยึดในเดือนมีนาคม ค.ศ. 1939 และฝ่ายผู้ชนะก็ได้ปฏิบัติต่อผู้แพ้อย่างไร้ความปราณี พวากลุ่มสาธารณรัฐนิยมได้ถูกประหารชีวิตไปเป็นจำนวนมาก เนื่องในกรุงมาดริดพวกรที่ถูกประหาร ชีวิตมีจำนวนมากกว่า 1,000 คน หลังจากที่สังคมยุติลงได้เพียงหนึ่งเดือนมีการประมาณกันว่ามีผู้เสียชีวิตไปแล้วจำนวนประมาณ 600,000 คน ภัยหลังจากการสู้รบกันนานนี้ 3 ปี ในระหว่างปี ค.ศ. 1939-1942 มีนักโทษจำนวนประมาณ 2 ล้านคนได้ผ่านเข้าออกจากคุกของฝ่ายผู้ชนะ และเนื่องจากสังคมในครั้นนี้เป็นสังคมแห่งความทุกโหดเจิงจบลงโดยการแก้แค้นของฝ่ายผู้ชนะ ดังนั้น ความพยายามที่จะทำสังคมสเปนให้กลับเข้ามาสู่ความปรองดองกันระหว่างทั้งสองฝ่ายจึงไม่สามารถที่จะกระทำได้ภายหลังสังคมยุติ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการพื้นฟูประเทศขึ้นมาใหม่ ทำให้การพื้นฟูประเทศดำเนินไปอย่างเชื่องช้าประกอบกับการที่โลกต้องมาประสบกับวิกฤตการณ์ของสังคมโลกครั้งที่ 2 ซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญอีกประการที่จะส่งผลกระทบต่อการพื้นฟูประเทศสเปนขึ้นมาใหม่ ผลที่เกิดขึ้นทางด้านการปกครอง เช่น ในภาษาโลเนีย ความมีอิสระในการปกครองตนเองต้องยุติลงและภาษาคาดลัน ได้ถูกสั่งห้ามไม่ให้ใช้เป็นภาษาราชการในดินแดนภาษาโลเนียอีกต่อไป ในจังหวัดบาสก์อิสราภาพในการปกครองตนเองได้ถูกกลบล้างให้หมดไปเช่นเดียวกัน

โดยสรุปการล้มของสาธารณรัฐที่ 2 ในปี ค.ศ. 1939 ถือได้วาเป็นการยุติหยุดแห่งการเข่นฆ่ากันด้วยอาวุธ แต่ความชัดเจนในระหว่างกลุ่มชาวสเปนในเรื่องของอุดมการณ์และความแตกแยกทางสังคมยังคงดำเนินอยู่ต่อไปในสเปน⁶

⁶Henry Kamen, A Concise History of Spain (New York : Charles scribner's sons, 1973), p.168.

สภาพทางเศรษฐกิจ

สเปนยังคงเป็นประเทศที่มีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและก็เป็นเรื่องยากที่จะทำให้ประชาชนของประเทศมีสภาพของการกินอยู่ที่ดี ความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของประเทศจะขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญ 2 ประการคือแหล่งน้ำและเงินทุน ทั้งนี้เพราะธรรมชาติของสเปนไม่มีอุ่นภัยต่อการมีน้ำดีมีน้ำใช้ และเพื่อสนองความต้องการต่อสภาพการขาดแคลนน้ำดีมีน้ำใช้ รัฐบาลจึงต้องหุ่มเงินมาศักดิ์ต่อระบบชลประทาน นอกจากนี้ สเปนยังประสบปัญหารือการขาดดุลงบประมาณของประเทศ เมร์รูบาลจะพยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าวแต่ก็ไม่ประสบผลสำเร็จงบประมาณที่สูงขึ้นในแต่ละปีจะถูกแบ่งบันไปโดยสภาระเงินเพื่อและงบประมาณทางด้านการทหาร เมื่อจะมีการเก็บภาษีเพิ่มขึ้นถึง 15% แต่ก็ยังไม่สามารถนำมายังหนี้สินที่มีอยู่ของรัฐบาล และเมร์รูบาลจะพยายามแก้ไขสภาระเงินเพื่อโดยการควบคุมราคาน้ำค้าและค่าจ้างแรงงาน แต่ราคาสินค้ากลับมีราคาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และจะส่งผลให้เกิดการค้าในระบบตลาดมีดีซึ่งเกิดขึ้นทั่วไปในสเปน ส่วนผลิตผลที่ผลิตออกมาก็ทางด้านอุตสาหกรรมและเกษตรกรรมก็ไม่ตรงกับความต้องการของตลาดภายในประเทศสเปน

อุปสรรคต่อความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของประเทศ

แม้ว่าสเปนจะเป็นประเทศที่มีระบบเศรษฐกิจขึ้นอยู่กับผลิตผลทางด้านการเกษตร แต่ธรรมชาติก็ไม่ได้เป็นใจต่อการผลิตทางด้านเกษตรกรรม และแม่ที่ราบสูงทางตอนกลางของประเทศจะเป็นแหล่งผลิตทางการเกษตรที่สำคัญแต่บริเวณดังกล่าวก็ต้องประสบกับสภาวะแห้งแล้งของธรรมชาติที่เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ ระบบชลประทานที่มีอยู่เป็นระบบที่กำลังทำลายต่องอกน้ำตั้งแต่สมัยกลางซึ่งถูกนำเข้ามาใช้ในสเปนโดยพากมุสลิมและเมื่อสเปนเต็มต้องมาผูกันทั้งสภาระสังคม การขาดแคลนเงินทุน การขาดแคลนบุคลากรและเครื่องมือเครื่องใช้จึงทำให้ระบบชลประทานไม่ได้รับการพัฒนาไปเพียงคราว แม้ว่า 3/4 ของพื้นที่การเกษตรจะมีน้ำในเรื่องของการปลูกหญ้าพืชโดยเฉพาะการปลูกข้าวสาลีเพื่อการบริโภค นับตั้งแต่สิ่งคุณภาพทางน้ำ แม่น้ำสุดเป็นต้นมาผลผลิตส่วนใหญ่จะถูกส่งไปขายยังต่างประเทศเพื่อนำเงินตราเข้าประเทศ นอกจากนี้ มากอกรสีน้ำเงินพืชสำคัญในการส่งออกก็มีผลผลิตที่ไม่แน่นอนเนื่องจากได้รับผลกระทบจากอากาศที่หนาวเย็นส่วนน้ำฝนแรงและสัมภาระผลผลิตออกมาก็ไม่แตกต่างไปจากการปลูกมะกอก

อนาคตทางด้านเศรษฐกิจของสเปน

อนาคตทางด้านเศรษฐกิจของสเปนจะอยู่ในสภาวะที่ไม่แน่นอน รัฐบาลของนายพลฟรังโกพิภัยามที่จะทำให้กรุงมาดริดเป็นเขตอุตสาหกรรมแต่สเปนก็ยังคงต้องสั่งวัตถุดิบและ

เครื่องจักรมาจากการต่างประเทศ จำนวนแรงงานนั้นมีอยู่เป็นจำนวนมากในสเปนและค่าจ้างแรงงานก็ยังคงมีอัตราที่ต่ำส่วนกรรมวิธีการผลิตก็ยังคงติดอยู่กับรูปแบบโบราณ เช่น การใช้วัวไนนาแทนที่จะใช้รถแทรกเตอร์ (Tractors) หรือวิธีการทำงานก็จะใช้แรงงานคนมากกว่าการใช้เครื่องจักร เพราะไม่ว่าการเกษตรกรรมหรือการอุตสาหกรรมหากเน้นวิธีการผลิตโดยการใช้เครื่องจักรแล้วก็จะมีผลทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ต้องตกงาน

สภาพทางด้านสังคม

แม้จะมีการปฏิวัติทางสังคมเกิดขึ้นในสมัยนี้แต่การกระจายรายได้ของชาวสเปนก็ยังคงอยู่ในสภาพแห่งความไม่สมดุล อิทธิพลทางการเมืองทำให้ชนชั้นชุมชนทางต้องถูกจำกัดบทบาท ชนชั้นกลางรุ่นใหม่สามารถขยายอิทธิพลทั้งทางการเมืองและความมั่งคั่งอย่างรวดเร็ว แต่ชนกลุ่มนี้มักจะถูกกล่าวหาว่าเป็นกลุ่มที่ชอบหาประโยชน์ให้แก่ตนเองโดยการทุจริตและการติดสินบน ส่วนกลุ่มชนชั้นต่ำก็มีสภาพที่ไม่แตกต่างไปกว่าในสมัยที่อยู่ภายใต้การปกครองของระบบสาธารณรัฐที่ 2 ทั้งนี้ เพราะสินค้ามีราคาสูงขึ้นแต่จ้างแรงงานยังคงอยู่ในระดับต่ำ ปัญหาที่สำคัญอีกประการที่กลุ่มชนชั้นต่ำต้องประสบคือปัญหารือเรื่องที่อยู่อาศัยซึ่งรัฐบาลไม่สามารถก่อสร้างได้พอเพียงกับความต้องการของประชาชน และเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวรัฐบาลต้องเพิ่มงบประมาณสร้างที่อยู่อาศัยเพื่อจะทำให้ชนชั้นต่ำมีสภาพความเป็นอยู่ดีขึ้น ส่วนชาวนา ก็จะได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลให้ซื้อที่ดินเป็นของตนเองโดยห้ามนำไปขายต่อเป็นเวลา 25 ปี และรัฐบาลยังได้พยายามแก้ไขปัญหาการขาดแคลนฝีมือแรงงานโดยการเปิดโรงเรียนเทคนิคเพิ่มขึ้น เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตให้กับรัฐบาล ซึ่งแผนพัฒนาประเทศของรัฐบาลฟรังโกนั้น ต้องรอเวลาที่จะประสบผลสำเร็จไม่เช่นนั้นแล้วผลกระทบที่มีต่อกลุ่มชนชั้นต่ำอาจนำมาซึ่งความวุ่นวายที่อาจจะเกิดขึ้นอีกครั้งในสเปน⁷

สเปนกับสังคมโลกครั้งที่ 2

เมื่อสิ้นสุดสังคมกลางเมือง สเปนก็ต้องมาเผชิญกับผลกระทบของสังคมโลกครั้งที่ 2 โดยที่สำคัญของรัฐบาลนายพลฟรังโกต่อวิกฤตการณ์ของสังคมในครั้งนี้คือการวางแผนก่อการตัวเป็นกลางซึ่งจะทำให้สเปนมีโอกาสพื้นฟูและบรรเทาผลกระทบที่มีต่อกลุ่มชนชั้นต่ำอาจนำมาซึ่งความวุ่นวายที่อาจจะเกิดขึ้นอีกครั้งในสเปน

⁷Rhea Marsh Smith, Spain : A Modern History, p. 488-489.

ตามความเป็นจริงแล้ว นายพลฟรังโก้มีใจโอนอุปถัมภ์ให้กับฝ่ายอักษะ (Axis powers) เพราะเหตุที่ซัมชันของกลุ่มชาตินิยมที่ได้รับก็เนื่องมาจากการสนับสนุนของทั้งรัฐบาลเยอรมันและอิตาลี อีกทั้งนายพลฟรังโก้ยังมีแนวความคิดทางการเมืองในแบบเดียวกันกับ ของทั้งอิตาเลอร์และมุสโลินี ส่วนทางฝ่ายสัมพันธมิตรประชาธิปไตยนั้นมีหัวที่จะเป็นศัตรู และก็ไม่ให้ความสนใจต่อรัฐบาลของนายพลฟรังโก ปัจจัยที่ทำให้สเปนสามารถตัวเป็นกลางอยู่ได้ตลอดระยะเวลาแห่งการสังเวยก็เพราะปัญหาวิกฤตการณ์ภายในประเทศที่ยังไม่ยุติ ลงอย่างร้าบคาบແணอนรวมทั้งการที่จะต้องบูรณะฟื้นฟูประเทศขึ้นมาใหม่และการที่ประชาชน เมื่อหน้ายต่อสังเวยก็สามารถเมืองที่ดำเนินติดต่อกันมาเป็นเวลาเนื่อง 3 ปี

อย่างไรก็ตาม จาสภาพทางภูมิศาสตร์ของประเทศสเปนซึ่งตั้งอยู่ติดกับทั้งมหาสมุทรแอตแลนติกและทะเลเมดิเตอร์เรเนียน รวมทั้งการที่สเปนมีช่องแคบบิบรอลต้าซึ่งเป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญที่อยู่ภายใต้การครอบครองจึงทำให้สเปนต้องตกลอยู่ภายใต้แรงกดดันของฝ่ายสัมพันธมิตรและฝ่ายอักษะ ดังนั้น นโยบายของนายพลฟรังโกจึงเป็นนโยบายเพื่อความอยู่รอดของประเทศ ซึ่งจะชี้อนาคตถูกต่อต้านการปักป้องผลประโยชน์ของประเทศเป็นสิ่งสำคัญ ดังเช่นกรณีที่นายพลฟรังโก้มีแนวโน้มที่จะเข้ากับฝ่ายอักษาก็เพื่อจะทำให้สเปนได้รับประโยชน์จากการซื้อน้ำมันและอาหารจากฝ่ายอักษะ อย่างไรก็ตาม นายพลฟรังโกไม่กล้าพอที่จะนำสเปนเข้าไปเสี่ยงในสังเวยก็ตั้งแต่ 2 เพาะการดำเนินนโยบายดังกล่าวอาจส่งผลกระทบมาถึงการครองอำนาจของนายพลฟรังโก ซึ่งนโยบายการวางแผนทั่วโลกที่ต้องยอมรับในการเป็นพันธมิตรกันระหว่างเยอรมันกับโซเวียตสหภาพ (Nazi-soviet pact of August 1939) และนายพลฟรังโกยังคงต้องเตรียมแผนการไว้ล่วงหน้าทั้งในกรณีที่ฝ่ายเดียวการฟاشิสต์จะได้รับชัยชนะหรือจะต้องประสบกับความพ่ายแพ้ในการนี้หนึ่งกรณีได้

เนื่องด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ภายในกรุงมาดริด形成ไปด้วยการโฆษณาชวนเชื่อเข้าข้างฝ่ายอักษะ รามอน เชอร์ราโน ซูเนอร์ (Ramon serrano suner) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศผู้เป็นน้องชายของนายพลฟรังโกสังกัดพรรคฟາลังก์ก็ได้ดำเนินนโยบายต่างประเทศ เอ็นเอียงเข้าหากฝ่ายอักษะอย่างเห็นได้เด่นชัดในระหว่างปี ค.ศ. 1940-1942 ทราบเท่าที่รัฐบาลสเปนยังมีความเชื่อมั่นว่าฝ่ายอักษะจะได้รับชัยชนะ นโยบายต่างประเทศของสเปนก็จะดำเนินไปเป็นอย่างดีต่อกลุ่มมือที่มีต่อพ旺นาชีและพ旺ฟາลังก์ สเปนได้กล้ายมาเป็นแหล่งซ่อนสุนของบรรดาเหล่าสายลับของทั้งฝ่ายเยอรมันและอิตาลีเพื่อทำการโฆษณาชวนเชื่อให้แก่ฝ่ายอักษะรวมทั้งสเปนยังได้ร่วมประนามถึงความเสื่อมของระบบประชาธิปไตยและยังได้ส่งกองทหารไปร่วมทำสังเวยกับพวกคอมมูนิสต์ซึ่งถือเป็นศัตรูสำคัญของพรรครีบลังก์โดยเฉพาะในช่วงที่อิตาเลอร์บุกโจมตีรัสเซียในระหว่างปี ค.ศ. 1941-1943⁸

⁸P.E. Russell, Spain : A Companion to Spanish Studies (London : Methuen & Co. Ltd., 1973) p. 188.

แนวโน้มของอันตรายที่จะได้รับจากฝ่ายอักษะ

ถึงแม้สเปนจะดำเนินนโยบายเป็นกลางที่ถอนเอียงเข้าหาฝ่ายอักษะแต่การคุกคามของฝ่ายเยอรมันที่จะใช้กองกำลังบุกเข้ายึดสเปนก็มีแนวโน้มที่จะเป็นไปได้เช่นเดียวกัน โดยเฉพาะเมื่อยุโรปนิบุกเข้ายึดครองฝรั่งเศสในปี ค.ศ. 1940 แล้วก็จะมีกองกำลังของฝ่ายเยอรมันรุกร้ำมเทือกเขาเพรินิสเข้ามาในสเปนจนกระทั่งฝ่ายสัมพันธมิตรสามารถรวมตัวกันได้และเริ่มเป็นฝ่ายรุกตั้งแต่ปี ค.ศ. 1943 เป็นต้นมา จึงทำให้กองทัพนาซีต้องหยุดปฏิบัติการข้ามเทือกเขาเพรินิสเข้ามาในสเปน ผลจากการปฏิบัติการของกองทัพนาซีทำให้รัฐบาลสเปนเริ่มคำนึงถึงอันตรายที่จะได้รับจากฝ่ายอักษะจนกระทั่งต้องมีการปรับนโยบายทางด้านการต่างประเทศใหม่ โดยสเปนต้องเริ่มนโยบายวางแผนตัวเป็นกลางอย่างแท้จริง ดังกรณีตัวอย่างเช่น แม่นายพลฟรังโกจะยอมรับในสนธิสัญญา Anti-comintern pact ซึ่งเป็นสนธิสัญญาของฝ่ายอักษะที่จะต่อต้านพวกคอมมูนิสต์ หรือการที่นายฟรังโกได้กล่าวสุนทรพจน์เข้าชั้นฝ่ายอักษะ แต่ตามความเป็นจริงแล้วนายพลฟรังโกก็ไม่ได้ทำในสิ่งที่ตนเองได้พูดออกไป การกระทำการของนายพลฟรังโกริ่งเป็นเพียงการแสดงความเห็นอกเห็นใจต่อฝ่ายอักษะ อย่างไรก็ตาม นายพลฟรังโกริ่งคงดำเนินนโยบายวางแผนตัวเป็นกลาง เช่น ในกรณีที่กองทัพของฝ่ายสัมพันธมิตรบุกแพร์วิกาและต่อการปฏิบัติการของกองทัพพันธมิตรในบริเวณทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ซึ่งการปฏิบัติการของกองทัพฝ่ายสัมพันธมิตรอาจจะต้องประสบกับความล้มเหลวถ้าหากสเปนเข้าร่วมสงครามกับฝ่ายอักษะในเวลาหนึ่ง⁹

สาเหตุที่ทำให้สเปนต้องดำเนินนโยบายถอนเอียงเข้าหาฝ่ายอักษะ

การที่นายพลฟรังโกริ่งดำเนินนโยบายวางแผนตัวเป็นกลางแต่มีแนวโน้มเอียงที่จะเข้าข้างฝ่ายอักษะก็ เพราะนายพลฟรังโกริ่งจะได้รับประโยชน์จากชัยชนะของฝ่ายอักษะ สิ่งที่สเปนต้องการและได้รอดอยมาเป็นเวลานานแล้วคือการได้ยึดรอตติกับลัปคีนมาจากอังกฤษ¹⁰ นอกจากนี้ สเปนยังคงต้องการขยายอำนาจเข้าไปในดินแดนมอร็อกโคของฝรั่งเศสซึ่งในอดีตเคยเป็นเขตอิทธิพลของสเปนมาก่อน นายพลฟรังโกริ่งมีความคิดที่จะสร้างจักรวรรดิสเปนขึ้นมาใหม่ให้ยิ่งใหญ่ดังเช่นสมัยของอดีตกษัตริย์คาಥอลิก ถึงแม้นายพลฟรังโกริ่งที่จะได้รับประโยชน์จาก

⁹Rhea Marsh Smith, Spain : A Modern History, p. 491.

¹⁰สเปนต้องเสียบอร์กต้าให้แก่กองทุนตามข้อตกลงในสนธิสัญญากรุงในปี ค.ศ. 1713 ภายหลังจากการสู้รบของสหภาพสเปน

ชัยชนะของฝ่ายอักษะแต่นายพลฟรังโก้ก็ยังคงดำเนินนโยบายทางตัวเป็นกลาง ในขณะเดียวกัน นายพลฟรังโก้ได้เริ่มนโยบายที่มุ่งยับรออกล้าและเริ่มนโยบายให้การสนับสนุนต่อกลุ่มมอร็อกโคร์กชาติ แต่จากความเป็นจริงที่เกิดขึ้นสเปนก็ไม่ได้ปฏิบัติการใด ๆ ต่อคืนแต่เน้ายังไใช้การยึดครองของทั้ง อังกฤษและฝรั่งเศส

การเปลี่ยนนโยบายของนายพลฟรังโก

นโยบายที่มีต่อสังคมโลกครั้งที่ 2 ของนายพลฟรังโกเริ่มเปลี่ยนไปตั้งแต่เดือน สิงหาคม ค.ศ. 1942 โดยมีการเปลี่ยนตัวรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศจากนายเชอร์รอน ชูเนอร์ มาเป็นนายพล约瑟达纳 (Jordana) สามเดือนต่อมา กองทัพอาสาของฝ่ายสัมพันธมิตรก็เริ่มเข้าไปตั้งฐานทัพในแอฟริกาเหนือซึ่งจะเป็นบทพิสูจน์ที่สำคัญต่อนโยบายการวางแผนตัวเป็นกลางของสเปน เพราะถ้านายพลฟรังโกเปลี่ยนนโยบายไปเข้ากับฝ่ายอักษะแล้วก็จะเป็นการเพิ่มภาระหนักให้แก่ ฝ่ายสัมพันธมิตรเป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตาม นายพลฟรังโกเริ่มเชื่อว่าชัยชนะของฝ่ายอักษะ คงจะเป็นสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ยากเมื่อมองกับตอนที่เริ่มเกิดสังคม ดังนั้น นโยบายที่เคยโน้มเอียงเข้า กับฝ่ายอักษะจึงเริ่มเปลี่ยนไป เมื่อมุสโซลินีถูกโค่นอำนาจจากการปฏิวัติของพระเจ้าวิคเตอร์ เอมมานูэลที่ 3 (Victor Emmanuel III ค.ศ. 1900-1946) และจอมพลมาโดกลิโอ (Marshal Badoglio) ในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 1943 ยังจะส่งผลให้เกิดกระแสการสนับสนุนต่อฝ่าย สัมพันธมิตรเพิ่มขึ้นในสเปน¹¹

การเปลี่ยนนโยบายเอนเอียงเข้าหาฝ่ายสัมพันธมิตร

ในตอนปลายของสังคมโลกครั้งที่ 2 นายพลฟรังโกได้ดำเนินนโยบายเข้าหาฝ่าย สัมพันธมิตรเพิ่มมากขึ้น นายพลฟรังโกมีความเชื่อมั่นว่าฝ่ายสัมพันธมิตรจะเป็นฝ่ายที่ได้รับชัย ชนะไปในที่สุด นายพลฟรังโกได้อนุญาตให้กองทหารฝรั่งเศสเดินทัพผ่านสเปนเพื่อไปสมทบ กับกองทัพฝรั่งเศสเสรีในแอฟริกาเหนือแม้ว่าจะได้รับการประท้วงจะฝ่ายจากเยอรมนีก็ตาม นอกจากนี้ สเปนยังได้ให้ความช่วยเหลือแก่พากันกับนอเมริกันที่ถูกยิงตกและก็จะได้รับการปล่อย ตัวไปในที่สุด ต่อมานายพลฟรังโกก็ได้อনุญาตให้สหราชอาณาจักรใช้สนามบินของสเปนในการ ปฏิบัติการรบและในที่สุดสเปนก็ได้ตัดสินใจที่จะเพิ่มการค้ากับฝ่ายสัมพันธมิตรมากกว่าที่เคย กระทำมา

¹¹ Alan Palmer, *The Penguin Dictionary of Modern History* (Aylesbury : Hazell Watson & Viney Limited, 1983), p.

รัฐบาลฟรังโกในสายตาของฝ่ายสัมพันธมิตร

ภายหลังจากที่สังคมโลกครั้งที่ 2 ยุติลงจะเห็นได้ว่านโยบายเพื่อความอยู่รอดเป็นนโยบายที่ทำให้สเปนคงความเป็นกลางอยู่ได้ตลอดระยะเวลาของสังคม และสเปนก็ยังเป็นประเทศในกลุ่มสมาชิกของสนธิสัญญา Anti-Comintern Pact ที่ยังคงอยู่ได้โดยไม่ได้เป็นฝ่ายพ่ายแพ้ สำหรับฝ่ายสัมพันธมิตรโดยเฉพาะสหภาพโซเวียต มองว่าสเปนเป็นการปักครื่องของนายพลฟรังโกเป็นแบบปฏิกริยาฟاشิสต์ ส่วนประชาชนทั้งในสหราชอาณาจักรและในอังกฤษต่างก็คาดกันว่ารัฐบาลของนายพลฟรังโกอาจจะถูกโคนเคลมโดยประชาชนชาวสเปน

การคาดการณ์ของประชาชนในประเทศฝ่ายสัมพันธมิตรนั้นไม่ได้มองเห็นความเป็นจริงที่เกิดขึ้นภายในสเปน ทั้งนี้ เพราะนายพลฟรังโกได้ดำเนินนโยบายเป็นกลางมาตลอดระยะเวลาของสังคมโลกครั้งที่ 2 จึงทำให้เขามารถสร้างความเข้มแข็งให้กับรัฐบาลตลอดระยะเวลาที่สังคมกำลังดำเนินอยู่ พากลุ่มหัวรุนแรง พากนิยมสาธารณรัฐและพากนิยมกาชาดซึ่งลีกัยทางการเมืองไปอาศัยอยู่ต่างประเทศ รวมทั้งขบวนการได้ดินที่อยู่ในสเปนเพื่อต่อต้านการปักครื่องในระบบฟรังโกนั้นไม่สามารถทำการโค่นล้มอำนาจของรัฐบาลนายพลฟรังโกลงได้ ทั้งนี้เพราะนายพลฟรังโกได้รับการสนับสนุนจากทั้งฝ่ายทหารและตำรวจ ทางด้านมหาอำนาจชาติอื่น ๆ ก็ไม่ต้องการเข้ามาแทรกแซงกิจการภายในของสเปนเพื่อฟื้นฟูกรุงปักครื่องในระบบกาชาดหรือระบบสาธารณรัฐขึ้นมาใหม่ เม้มแต่รัสเซียเองก็ไม่ต้องการเสียที่จะทำให้สเปนกลายมาเป็นประเทศที่มีการปักครื่องในระบบประชานิปไตย

อย่างไรก็ตาม ด้วยความหวังว่าที่มั่นสุดท้ายของพวกฟاشิสต์ควรจะถูกกำจัดออกไปจากสเปน ประเทศกลุ่มสัมพันธมิตรจึงพยายามสร้างความกดดันเพื่อที่จะทำให้ระบบการปักครื่องของนายพลฟรังโกถูกทำลายไปในที่สุด ปัญหาของสเปนได้ถูกยกมาเป็นประเด็นที่ถูกหยิบยกขึ้นมาถกเถียงกันในตอนที่มีการประชุมเพื่อจัดตั้งองค์การสหประชาติ (United Nations) ขึ้นที่นครซานฟรานซิสโก (San Francisco) ในปี ค.ศ. 1945 ซึ่งก็อาจเป็นไปได้ว่ากระแสความกดดันจากนานาประเทศจะสามารถทำให้นายพลฟรังโกลังต้องหลุดออกจากตำแหน่งไปในที่สุด นอกจากนี้ยังมีกลุ่มนิยมสาธารณรัฐซึ่งลีกัยไปอยู่ในต่างประเทศได้มาร่วมมุ่นกันต่อต้านนายพลฟรังโกในนครซานฟรานซิสโก เพื่อเสนอข้อเรียกร้องที่จะทำให้นายพลฟรังโกลังต้องหลุดออกจากตำแหน่งไปในที่สุด¹²

¹²Rhea Marsh Smith, Spain : A Modern History, p. 492.

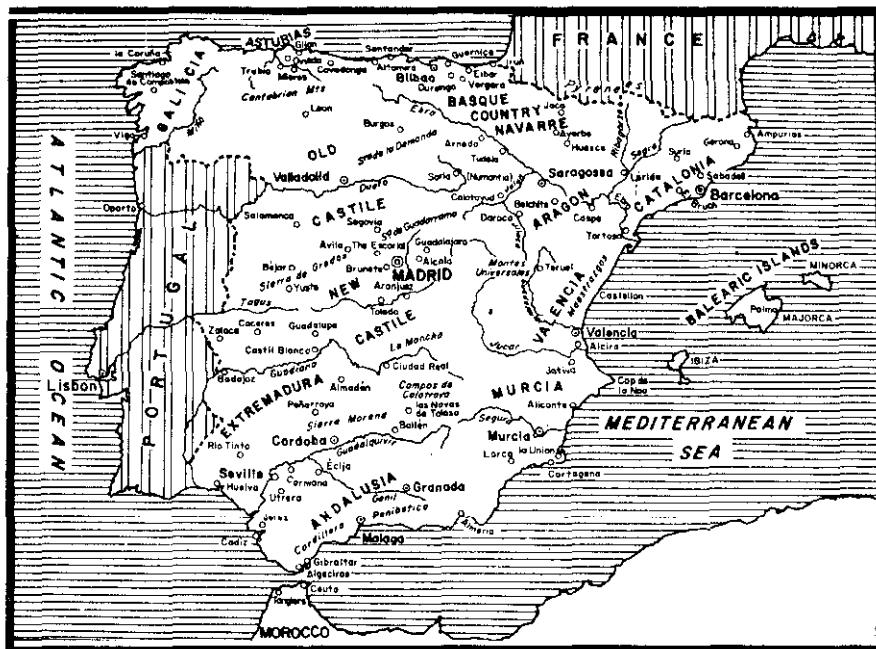
กระแสการต่อต้านนายพลฟรังโกจากนานาประเทศ

ในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1945 ตัวแทนของประเทศไทยได้ยื่นข้อเสนอ กีดกันไม่ให้สเปนได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกขององค์การสหประชาชาติ และในที่สุดสเปนก็ไม่ได้รับการเสนอชื่อเข้าเป็นสมาชิกขององค์การสหประชาชาติในระยะแรกเริ่มที่มีการก่อตั้ง¹³ จึงทำให้มีการสงสัยกันว่าสาเหตุอาจจะเนื่องมาจากการที่สเปนมีระบบการปกครองที่ได้ถูกจัดตั้งขึ้นมาจากความช่วยเหลือทางการทหารของประเทศไทยกลุ่มอักษะที่ได้ต่อสู้กับประเทศไทยกลุ่มสัมพันธมิตรซึ่งเป็นประเทศไทยกลุ่มที่จัดตั้งองค์การสหประชาชาติขึ้นมา

การประนามการปักครองของนายพลฟรังโกได้เกิดขึ้นอีกครั้งในการประชุมของประเทศฝ่ายสัมพันธมิตรที่ป็อตส์ดัม (Potsdam) ในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 1945 ซึ่งหนึ่งในเมติของที่ประชุมก็ยังคงเห็นว่าไม่ควรรับประเทศไทยเป็นสมาชิกขององค์การสหประชาชาติ ทั้งนี้เนื่องจาก การปักครองของนายพลฟรังโก ก็คือรูปแบบเดียวกันกับการปักครองในระบบออบฟาร์ชิต์และ สเปนยังได้ให้ความร่วมมือกับกลุ่มอักษะทั้งก่อนที่สังคมโลกครั้งที่ 2 จะระเบิดขึ้นและในระหว่างระยะเวลาที่สังคมโลกครั้งที่ 2 กำลังดำเนินอยู่ ซึ่งตัวตั้งตัวตนในการกีดกั้นประเทศไทยในครั้งนี้ ได้แก่ นายคลีเมนท์ อเลตตี (Clement Attlee) นายกรัฐมนตรีคนใหม่ของประเทศไทย อังกฤษแห่งพรรคแรงงาน (Labour Party) ผู้ซึ่งเพิ่งเข้ามาทำหน้าที่แทนอดีตนายกรัฐมนตรี เชอร์เชล (Churchill) ซึ่งมติของที่ประชุมในครั้งนี้ก็ได้รับการสนับสนุนจากประเทศไทยฝรั่งเศส ซึ่งได้ปิดพร้อมเดนที่ติดต่อกับประเทศไทยเป็นไปในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 1946 เป็นเวลาถึงสองปี นอกจากนี้ก็ยังมีอีกหลายประเทศที่ทำการประท้วงสเปนโดยการสั่งถอนนักการทูตของตนเองออก จากภูมิภาค¹⁴

¹³ สเปนได้รับการยอมรับเข้าเป็นสมาชิกขององค์การสหประชาชาติในปี ค.ศ. 1955

¹⁴ Walter Laqueur, *Europe Since Hitler : the Rebirth of Europe* (Virginia : R. R. Donnelley & Sons Company, 1983)

รูปที่ 27

สัมพันธภาพระหว่างสเปนกับสหรัฐอเมริกา

ความตึงเครียดทางการเมืองที่เกิดขึ้นระหว่างสหรัฐอเมริกากับรัสเซียมีผลทำให้เกิดสังคมร้าย (Cold War) ขึ้นโดยสหรัฐอเมริกาได้กล้ายมาเป็นผู้นำฝ่ายโลกรเสรีส่วนรัสเซียได้กล้ายมาเป็นผู้นำฝ่ายคอมมูนิสต์ จากสาเหตุดังกล่าวจึงทำให้สหรัฐอเมริกามีแผนการที่จะจัดตั้งฐานทัพขึ้นในคาบสมุทรไอบีเรียซึ่งจากแผนการดังกล่าวจึงทำให้สหรัฐอเมริกามีความจำเป็นที่จะต้องนำอาสาสเปนเข้ามาร่วมในแผนการครั้งนี้ ในเดือนกันยายน ค.ศ. 1950 รัฐบาลของประธานาธิบดีทรูเมน (Truman) ได้เสนอเงินถูกให้แก่สเปนเป็นจำนวน 62,500,000 долลาร์ พอดีนเดือนธันวาคม ค.ศ. 1950 สหรัฐอเมริกา ได้ส่งทูตคนแรกกลับไปประจำยังกรุงมาดริดภายหลังจากที่ได้เรียกทูตของตนลงกลับประเทศตามมาตรการคว่ำบาตร (Boycott) สเปนโดยองค์การสหประชาชาติ ต่อมาห้างอังกฤษและฝรั่งเศสก็ได้ส่งทูตกลับไปประจำยังประเทศสเปนตามอย่างสหรัฐอเมริกา ในเดือนมกราคม ค.ศ. 1952 สเปนก็ได้ประกาศตัวเข้าร่วมกับฝ่ายโลกรเสรีในการต่อต้านลัทธิคอมมูนิสต์

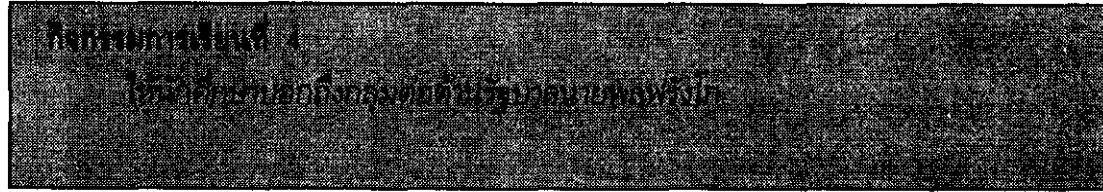
การจัดตั้งฐานทัพของสหรัฐอเมริกาในสเปนประสบความสำเร็จในเดือนกันยายน ค.ศ. 1953 โดยสหรัฐอเมริกาต้องจ่ายค่าตอบแทนเป็นการช่วยเหลือทั้งทางทหารและทางเศรษฐกิจแก่สเปนเป็นจำนวน 226,000,000 долลาร์ ในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1953 สมាគอร์เตสได้ให้สัตยบัน្ណในการเป็นพันธมิตรกันระหว่างสหรัฐอเมริกากับสเปน ซึ่งการเป็นพันธมิตรดังกล่าวจะทำ

ให้สเปนซึ่งอดีตเคยเป็นสมาชิกของกลุ่ม Anti-Comintern ได้กล้ายมาเป็นสมาชิกของกลุ่มตั้งกล่าวเพียงประเทศเดียวที่ไม่ได้เป็นฝ่ายพ่ายแพ้ร่วมกับสมาชิกประเทศอื่น ๆ ภายหลังจากสังคมรากศรีวิชัยที่ 2 ยุติลง นอกจากนี้ ยังมีผลทำให้สเปนมีฐานะเท่าเทียมกับสหราชอาณาจักร การซึ่งเป็นประเทศผู้ชนะสังคมรากศรีวิชัย¹⁵

ปั้นหยาบยอดต้า

ด้วยความช่วยเหลือทั้งทางด้านเศรษฐกิจและทางทหารจากสหรัฐอเมริกาที่มีต่อสเปนเจ้มที่ให้ปอร์ตุเกสซึ่งเป็นประเทศเพื่อนบ้านหัวนั่นเกรงการขยายอำนาจของสเปนไปทั่วคาบสมุทรไอบีเรียดังเช่นเหตุการณ์ในอดีตที่ได้เคยเกิดขึ้นมาแล้วในสมัยของพระเจ้าฟิลิปที่ 2 ซึ่งถ้าสเปนต้องการขยายอำนาจเพื่อครอบครองดินแดนทั้งหมดในคาบสมุทรไอบีเรียก็จะทำให้ไม่เพียงแต่ปอร์ตุเกสเท่านั้นที่จะได้รับผลกระทบจากการกระทำการทั้งกล่าวอังกฤษก็ยังเป็นอีกประเทศหนึ่งที่จะได้รับผลกระทบเช่นเดียวกันทั้งนี้เนื่องมาจากการที่อังกฤษได้ครอบครองดินแดนยิบรอลต้าของสเปนมาตั้งแต่สมัยลิสบอนสุดสงครามสีบราซสมบัติสเปน

¹⁵Rhea Marsh Smith, *Spain : A Modern History*, p. 498.

สเปนตั้งแต่ปี ค.ศ. 1953

สังคมเมียนได้ส่งผลกระทบที่ดีต่อสเปนจนทำให้สเปนไม่ต้องถูกคว่ำบาตรและอยู่อย่างโดดเดี่ยวอีกต่อไป¹⁶ นับตั้งแต่ปีค.ศ. 1953 เป็นต้นมาสเปนก็เริ่มมีความมั่นคงในทางการเมือง ฝ่ายต่อต้านรัฐบาลเริ่มอ่อนกำลังลงและรัฐบาลสเปนยังได้รับความช่วยเหลือหั้งหางด้านการทหารและเศรษฐกิจจากสหรัฐอเมริกาซึ่งจะมีผลทำให้เศรษฐกิจของสเปนเจริญขึ้นอย่างรวดเร็ว แผนกร่างทางด้านเศรษฐกิจในระยะนี้รัฐบาลจะไม่เข้าไปควบคุมเหมือนเช่นที่ได้เคยกระทำการซึ่งจะส่งผลให้นายทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในสเปนเป็นจำนวนมาก รายได้หลักที่สำคัญอีกประการคือรายได้จากการห้องเรียน ผลที่เกิดจากความมั่งคั่งในทางเศรษฐกิจจะทำให้รัฐบาลสเปนสามารถจัดทำงบประมาณของประเทศได้ลงตัว ส่วนพวกรที่ยากจนซึ่งอยู่ทางตอนใต้ของประเทศสามารถแก้ปัญหาของตนเองได้โดยการอพยพไปทำงานที่ในประเทศอื่น ๆ ของยุโรปหรืออพยพเข้ามายังงานทำตามเมืองใหญ่ของสเปน¹⁷ ความเจริญทางด้านเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วได้ส่งผลให้เกิดสภาวะเงินเฟ้อซึ่งรัฐบาลก็ทำการแก้ไขโดยการลดค่าของเงินลง (Devaluation) ในปี ค.ศ. 1959 ในช่วงทศวรรษที่ 1960 เศรษฐกิจของสเปนเพื่องฟูเฉลี่ยเพิ่มขึ้นถึง 7.4 % ต่อปี

ความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองภายในกลุ่มนับสนุนรัฐบาล

นับตั้งแต่ส่งครามโลกครั้งที่ 2 ยุติลงก็ได้เกิดความเปลี่ยนแปลงภายในกลุ่มที่ทำการสนับสนุนต่อรัฐบาล ดังตัวอย่าง เช่นการเพิ่มอำนาจให้แก่กลุ่ม Opus dei ซึ่งเป็นองค์การปัญญาชนคาಥอลิกสายเดียวที่บกกลุ่ม Catholoc Action เพื่อเป็นการตัดอำนาจทางการเมืองของพระคatholic และปัญญาชนกลุ่มนี้ได้มีส่วนสำคัญในการผลักดันระบบเศรษฐกิจจากที่เคยถูกควบคุมโดยรัฐไปเป็นระบบเศรษฐกิจแบบเสรี

ปัญหาทางการเมืองที่สำคัญอีกประการของสเปนในเวลานี้คือปัญหาที่เกิดขึ้นภายในจังหวัดบากซึ่งได้มีการก่อตั้งขบวนการบากซ์รักชาติ (Basque Nationalism) เพื่อจะแยกตัวเป็น

¹⁶P. E. Russell, *Spain : A Companion to Spanish Studies*, p. 189.

¹⁷The New Encyclopedia Britannica, Vol. 17 (1981), 442.

อิสระจากสเปน นอกจานี้ ยังมีข่าวการของพวกรักศึกษาที่ทำการเรียกร้องประชาธิปไตย และกลุ่มกรรมกรซึ่งไม่พอใจต่อการทำงานของพระคพลาังก์ในทางการเมืองที่จะพยายามเข้ามาควบคุมพวกกรรมกร ดังนั้น พวกรัฐกรจึงได้พร้อมใจกันนัดหยุดงานชั่วระยะหนึ่งเพื่อผลประโยชน์ต่อความเสียหายในทางเศรษฐกิจของสเปนเป็นอย่างมากทั้ง ๆ ที่มีกฎหมายห้ามการนัดหยุดงานอย่างไรก็ตาม ถึงแม่จะมีกลุ่มต่อต้านรัฐบาลแต่กลุ่มต่าง ๆ ดังกล่าวก็ไม่สามารถทำความลับส์ ละเอียดให้แก่ระบบการปกครองของนายพลฟรังโก

ความคาดหวังต่อนาคตทางการเมืองของประเทศ

ภายหลังจากที่ครองอำนาจนานกว่า 25 ปี การปกครองของนายพลฟรังโกเป็นปีกแห่งมั่นคงสามารถที่จะเผชิญต่อแผนการก่อการร้ายทุกรูปแบบที่เกิดขึ้นภายในสเปน นอกจานี้ ความเชื่อมแข็งของรัฐบาลของนายพลฟรังโภัยสามารถนำความสงบสุขกลับคืนมาสู่ประเทศสเปนอย่างไรก็ตาม ชาวดินส่วนใหญ่ก็ยังคาดหวังถึงเหตุการณ์ต่อไปในอนาคตของประเทศ เมื่อนายพลฟรังโภิต้องเสียชีวิตลงซึ่งอาจก่อให้เกิดความวุ่นวายขึ้นอีกครั้งในประเทศสเปน ความวิตกกังวลต่อสถานการณ์ในอนาคตที่จะเกิดขึ้นดังเช่น การแย่งชิงอำนาจในระหว่างกลุ่มนายพล หรือความเป็นปรัปักษ์กันระหว่างกองทัพนก พระคพลาังก์ และศาสนจักรอาจจะนำความยุ่งยากมาสู่ผู้ดำรงตำแหน่งสืบต่อจากนายพลฟรังโก

รูปที่ 28 นายพลฟรังโภกับเจ้าชายชวน คาร์ลอส

วาระสุดท้ายของนายพลฟรังโก

หลังจากที่ต้องต่อสู้ทั้งทางการเมืองและเศรษฐกิจมาโดยตลอดในช่วง 10 ปีสุดท้ายของ การปกครอง นายพลฟรังโก ก็ค่อย ๆ ลดบทบาททางการเมืองของตนลงและเตรียมที่จะมอบอำนาจให้แก่บุคคลอื่นต่อไป ในเดือนกันยายน ค.ศ. 1966 นายพลฟรังโก ได้ออกให้ สภาครอง เทสออกกฎหมายให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้นำสูงสุดในการบริหารประเทศ และจัดให้มี การเลือกตั้งผู้แทนราษฎรจำนวน 1/6 ของจำนวนสมาชิกสภาครองเตศที่มีอยู่ หลังจากนั้น นายพลฟรังโก ก็ได้ขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเป็นคนแรกของสเปนนับตั้งแต่สิ้น สุดสงครามกลางเมือง¹⁸ ในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 1969 นายพลฟรังโก ได้เสนอชื่อเจ้าชายawan คาร์ลอส (Juan Carlos) พระโอรสของเจ้าชายดอน ชวน (Don Juan) ขึ้นเป็นทายาททางการเมือง ซึ่ง เจ้าชายชวน คาร์ลอส จะได้รับตำแหน่งสืบท่องานนายพลฟรังโก ในฐานะของผู้นำสูงสุดและจะ ได้เป็นผู้สืบราชบัลลังก์สเปน¹⁹

ในเดือนธันวาคม ค.ศ. 1973 นายพลฟรังโก ได้แต่งตั้งให้คาร์ลอส อาริอัส นา瓦รโร (Carlos Arias Navarro) ขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีโดยนายพลฟรังโกจะดำรงตำแหน่ง ผู้นำของรัฐ (Caudillo) เพียงตำแหน่งเดียว ในวันที่ 30 ตุลาคม ค.ศ. 1975 ก็ได้มีพิธี สถาปนาเจ้าชายชวน คาร์ลอส ขึ้นเป็นผู้นำของรัฐ สามอาทิตย์ต่อมาในวันที่ 20 พฤศจิกายน ค.ศ. 1975 นายพลฟรังโกร์ถึงแก่อนิจกรรม 2 วันต่อมา เจ้าชายคาร์ลอสได้สถาปนาพระองค์ ขึ้นเป็นพระเจ้าชวน คาร์ลอสที่ 1 (Juan Carlos I) กษัตริย์แห่งสเปน²⁰

กิจกรรมทางการเมืองที่ ๒

การเมืองสเปนในยุคของนายพลฟรังโก ความพยายามของนายพลฟรังโกในการจัดตั้งรัฐบาลที่มีประสิทธิภาพ

¹⁸เดิมนายพลฟรังโกดำรงตำแหน่งผู้นำหรือ Caudillo (Chief of State)

¹⁹Gordon A. Craig, *Europe Since 1914* (Illinois : Pergamon Press, 1977), p. 720-721.

²⁰Raymon Carr, *Modern Spain 1875-1980* (Oxford : Oxford University Press, 1980), p. 166-167, 172-173.

สรุป

สมัยการปกครองของนายพลพรังโภชิงกินระยะเวลาถึง 36 ปีนั้น จะเริ่มต้นจากชัยชนะที่ฝ่ายปฏิวัติของนายพลพรังโภสามารถผลักดันการปกครองในระบบอิสระที่ 2 ลงได้สำเร็จอันเป็นผลมาจากการส่งความกลางเมืองอันใหญ่ให้ช่องกินระยะเวลาถึง 3 ปี ปัญหาที่รัฐบาลเผด็จการของนายพลพรังโภต้องเผชิญภายหลังสังคมกลางเมืองยุติคือปัญหาทางด้านการเมืองเศรษฐกิจและสังคม นอกจากราชบัลของนายพลพรังโภยังต้องเผชิญกับปัญหาที่ได้รับจากผลกระทบของสังคมโลกครั้งที่ 2 ทั้งทางการเมืองและทางเศรษฐกิจ ซึ่งรัฐบาลของนายพลพรังโภได้ดำเนินนโยบายวางแผนอย่างตัวเป็นกลางเพื่อความอยู่รอดของรัฐบาลสเปน ถึงแม่นโยบายดังกล่าวจะไม่ได้ดำเนินไปอย่างเคร่งครัด แต่รัฐบาลของนายพลพรังโภสามารถประคองตนเองไม่เข้ากับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอย่างแท้จริงซึ่งจะมีผลทำให้ประเทศสเปนซึ่งมีระบบการปกครองแบบเผด็จการฟاشิสต์รอดพ้นจากการเป็นประเทศผู้แพ้สังคมภายหลังสังคมโลกครั้งที่ 2 ยุติลง อย่างไรก็ตาม จำกลักษณะการปกครองและการวางแผนตัวที่ไม่เป็นกลางอย่างเคร่งครัดในช่วงระยะเวลาที่สังคมกำลังดำเนินอยู่จึงทำให้สเปนถูกกีดกันออกจากระบบสังคมของโลกเมื่อมีการจัดตั้งองค์การสหประชาชาติขึ้นในเวลาต่อมา แต่เมื่อเกิดวิกฤตการณ์สังคมเย็นขึ้นด้วยสภาพทางภูมิศาสตร์ซึ่งเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญของทวีปยุโรปและนโยบายที่เปลี่ยนไปของสหรัฐอเมริกาจึงทำให้สเปนได้กลับมาเป็นประเทศที่ต่อต้านการปกครองในระบบคอมมูนิสต์และได้เข้าร่วมเป็นพันธมิตรกับฝ่ายโลกเสรี ผลจากการดำเนินนโยบายดังกล่าวทำให้สเปนได้รับทั้งความช่วยเหลือทางด้านการทหารและทางเศรษฐกิจจากสหรัฐอเมริกา ซึ่งจะส่งผลให้สเปนมีสถานภาพทางเศรษฐกิจดีขึ้นและยังจะส่งผลให้ระบบการปกครองของนายพลพรังโภมีความมั่นคงยิ่งขึ้น ภายหลังจากการมีอำนาจปักครองอย่างเด็ดขาดมาเป็นระยะเวลานานพอสมควรแล้วนายพลพรังโภจึงเริ่มนโยบายที่จะนำประเทศสเปนกลับไปสู่การปกครองในระบบประชาธิปไตยดังที่นานาอารยประเทศในกลุ่มโลกเสรีกระทำการเป็นแบบอย่าง ซึ่งจะมีผลลัพธ์โดยสเปนได้เปลี่ยนรูปแบบการปกครองมาสู่ระบบบริมิตรัฐราชย์ (Constitutional Monarchy) ในเวลาต่อมา

การประเมินผลท้ายบท

1. จงกล่าวถึงรูปแบบการปกครองของประเทศไทยที่จะนำประเทศสเปนภายหลังสังคมกลางเมืองยุติ
2. จงกล่าวถึงผลกระทบของสังคมเย็นที่มีต่อสเปน